

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2008/98/EB

2008 m. lapkričio 19 d.

dėl atliekų ir panaikinanči kai kurias direktyvas

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

operacijas atliekančiai įstaigai ar įmonei turėti leidimą arba būti registruotoms, valstybių narių įpareigojimas rengti atliekų tvarkymo planus. Joje taip pat nustatomi pagrindiniai principai, pavyzdžiui, įpareigojimas tvarkyti atliekas nedarant neigiamo poveikio aplinkai bei žmonių sveikatai, skatinama laikytis atliekų hierarchijos, ir vadovaujantis principu „teršėjas moka“ reikalavimas, kad atliekų šalinimo išlaidas turi padengti atliekų turėtojas, ankstesni turėtojai arba produkto, kurį gaminant susidarė atliekos, gamintojai.

(2) 2002 m. liepos 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1600/2002/EB, nustatančiame Šeštąją Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programą ⁽⁵⁾, raginama parengti ar persvarstyti teisės aktus, reglamentuojančius atliekas, taip pat paaiškinti atliekų bei ne atliekų sąvokų skirtumus ir plėtoti atliekų prevencijos ir tvarkymo priemones, bei nustatyti uždavinius.

(3) 2003 m. gegužės 27 d. Komisijos komunikate dėl teminės atliekų prevencijos ir perdirbimo strategijos pabrėžtas poreikis įvertinti galiojančias naudojimo ir šalinimo sąvokų apibrėžtis, nustatyti bendrai taikomą perdirbimo sąvokos apibrėžtį ir aptarti atliekų sąvokos apibrėžtį.

(4) 2004 m. balandžio 20 d. rezoliucijoje dėl pirmiau minėto komunikato ⁽⁶⁾ Europos Parlamentas paragino Komisiją apsvarstyti galimybę 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyvą 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės ⁽⁷⁾ taikyti visam atliekų sektoriui. Jis taip pat paprašė Komisijos aiškiai atskirti naudojimo ir šalinimo sąvokas, taip pat paaiškinti atliekų ir ne atliekų sąvokų skirtumus.

(1) 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/12/EB dėl atliekų ⁽⁴⁾ nustatoma atliekų tvarkymo Bendrijoje teisinė sistema. Joje apibrėžiamos pagrindinės sąvokos, pavyzdžiui, atliekų, naudojimo bei šalinimo sąvokos, ir nustatomi esminiai atliekų tvarkymo reikalavimai, pirmiausia įpareigojimas atliekų tvarkymo

⁽¹⁾ OL C 309, 2006 12 16, p. 55.

⁽²⁾ OL C 229, 2006 9 22, p. 1.

⁽³⁾ 2007 m. vasario 13 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 287 E, 2007 11 29, p. 135), 2007 m. gruodžio 20 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 71 E, 2008 3 18, p. 16), 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento pozicija (dar neskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2008 m. spalio 20 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ OL L 114, 2006 4 27, p. 9.

⁽⁵⁾ OL L 242, 2002 9 10, p. 1.

⁽⁶⁾ OL C 104 E, 2004 4 30, p. 401.

⁽⁷⁾ OL L 257, 1996 10 10, p. 26. Direktyva, pakeista Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/1/EB (OL L 24, 2008 1 29, p. 8).

- (5) 2004 m. liepos 1 d. išvadose Taryba paragino Komisiją pateikti pasiūlymą dėl Direktyvos 75/442/EEB, panaikintos ir pakeistos direktyva 2006/12/EB, tam tikrų aspektų patikslinimo siekiant paaiškinti atliekų bei ne atliekų ir naudojimo bei šalinimo sąvokų skirtumus.
- (6) Pirmasis visų atliekų politikos krypties tikslas turėtų būti siekis sumažinti neigiamą atliekų susidarymo ir tvarkymo įtaką žmonių sveikatai ir aplinkai. Atliekų politika taip pat turėtų būti siekiama sumažinti išteklių naudojimą ir skatinti praktinį atliekų hierarchijos taikymą.
- (7) 1997 m. vasario 24 d. rezoliucijoje dėl Bendrijos strategijos dėl atliekų tvarkymo⁽¹⁾ Taryba patvirtino, kad atliekų prevencija turėtų būti atliekų tvarkymo pirmasis prioritetas ir kad pirmenybė turėtų būti teikiama pakartotiniam naudojimui bei medžiagų perdirbimui, o ne naudojimui energijai iš atliekų gauti, tada, kai ir tiek, kiek ekologiniu požiūriu tai yra geriausios išeitys.
- (8) Todėl reikia persvarstyti Direktyvą 2006/12/EB siekiant paaiškinti pagrindines sąvokas, pavyzdžiui, atliekų, naudojimo ir šalinimo sąvokas, griežtinti priemones, kurių reikia imtis atliekų prevencijos tikslais, įdiegti metodą, kuriuo būtų atsižvelgta į visą produktų ir medžiagų gyvavimo ciklą, o ne tik į atliekų etapą, ir pagrindinį dėmesį skirti atliekų susidarymo ir atliekų tvarkymo poveikio aplinkai mažinimui, tokiu būdu didinant atliekų ekonominę vertę. Be to, siekiant tausoti gamtinius išteklius, reikėtų skatinti atliekų naudojimą ir atgautų medžiagų naudojimą. Siekiant aiškumo Direktyva 2006/12/EB turėtų būti panaikinta ir pakeista nauja direktyva.
- (9) Kadangi svarbiausioms atliekų tvarkymo operacijoms dabar taikomi aplinkos sritys Bendrijos teisės aktai, svarbu šią direktyvą pritaikyti prie šio metodo. Sutarties 174 straipsnyje pabrėžiami aplinkos apsaugos tikslai sudarytų galimybę daugiau dėmesio skirti atliekų susidarymo ir atliekų tvarkymo poveikiui aplinkai, atsižvelgiant į visą išteklių gyvavimo ciklą. Todėl šios direktyvos teisinis pagrindas turėtų būti 175 straipsnis.
- (10) Kilnojamajam turtui, kurio turėtojas atsikrato, ketina atsikratyti ar privalo atsikratyti, turėtų būti taikomos veiksmingos ir nuoseklios atliekų apdorojimo taisyklės su tam tikromis išimtimis.
- (11) Neužteršto iškasto dirvožemio ir kitų natūraliai susidarantių medžiagų, naudojamų kitose vietose nei tose, kuriose jos buvo iškastos, atliekų statusas nustatomas atsižvelgiant į atliekų sąvokos apibrėžtį ir nuostatas dėl šalutinių produktų arba atliekų nebelaikymo atliekomis nuostatas pagal šią direktyvą.
- (12) 2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1774/2002, nustatančio sveikatos taisyklės gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms⁽²⁾, *inter alia*, numatoma proporcingai kontroliuoti visų gyvūninės kilmės šalutinių produktų, įskaitant gyvūninės kilmės atliekas, surinkimą, vežimą, apdirbimą, naudojimą ir šalinimą, kad jie nekeltų pavojaus gyvūnų ir visuomenės sveikatai. Todėl būtina paaiškinti ryšį su tuo reglamentu siekiant išvengti taisyklių pasikartojimo į šios direktyvos taikymo sritį neįtraukiant gyvūninės kilmės šalutinių produktų, neskirtų naudoti kaip atliekos.
- (13) Atsižvelgiant į patirtį, įgytą taikant Reglamentą (EB) Nr. 1774/2002, reikėtų paaiškinti atliekas reglamentuojančių teisės aktų ir jų nuostatų dėl pavojingų atliekų taikymo gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, reglamentuojamiems Reglamentu (EB) Nr. 1774/2002, sritį. Jei gyvūninės kilmės šalutiniai produktai kelia galimą pavojų sveikatai, Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 yra teisinis dokumentas, kuriuo reikėtų vadovautis, ir reikėtų vengti nereikalingo jo nuostatų bei atliekas reglamentuojančių teisės aktų nuostatų kartojimosi.
- (14) Atliekų priskyrimas pavojingoms atliekoms turėtų būti reglamentuojamas, *inter alia*, Bendrijos teisės aktais dėl cheminių medžiagų, visų pirma aktais, susijusiais su preparatų priskyrimu pavojingoms preparatams, įskaitant tam tikslui naudojamas koncentracijos ribines vertes. Pavojingos atliekos turėtų būti reglamentuojamos pagal griežtas specifikacijas, siekiant užkirsti kelią dėl netinkamo jų tvarkymo daromam neigiamam poveikiui aplinkai ir žmogaus sveikatai arba kiek įmanoma šį poveikį sumažinti. Be to, būtina toliau taikyti sistemą, pagal kurią atliekos ir pavojingos atliekos klasifikuojamos pagal atliekų rūšių sąrašą, paskutinį kartą nustatytą Komisijos sprendimu 2000/532/EB⁽³⁾, kad būtų skatinamas vienodas atliekų klasifikavimas ir užtikrinta, kad pavojingos atliekos Bendrijoje būtų nustatytos remiantis vienodu metodu.

⁽²⁾ OL L 273, 2002 10 10, p. 1.

⁽³⁾ 2000 m. gegužės 3 d. sprendimas 2000/532/EB, keičiantis sprendimą 94/3/EB, nustatantį atliekų sąrašą pagal Tarybos direktyvos 75/442/EEB dėl atliekų 1 straipsnio a dalį, ir Tarybos sprendimą 94/904/EB, nustatantį pavojingų atliekų sąrašą pagal Tarybos direktyvos 91/689/EEB dėl pavojingų medžiagų 1 straipsnio 4 dalį (OL L 226, 2000 9 6, p. 3).

⁽¹⁾ OL C 76, 1997 3 11, p. 1.

- (15) Būtina skirti preliminarų atliekų saugojimą iki jų surinkimo, atliekų surinkimą ir atliekų saugojimą iki apdorojimo. Įstaigos ar įmonės, kurios vykdydamos veiklą gamina atliekas, neturėtų būti laikomos tvarkančiomis atliekas, ir neturėtų būti reikalaujama, kad jos turėtų leidimą saugoti savo atliekas iki jų surinkimo.
- (16) Apibrėžiant surinkimą preliminarus atliekų saugojimas suprantamas kaip saugojimas iki jų surinkimo įrenginiuose, kuriuose atliekos iškraunamos, kad jas galima būtų paruošti tolimesniam pervežimui į naudojimo ar šalinimo vietas. Kad būtų pasiektas šios direktyvos tikslas, preliminarus atliekų saugojimas iki surinkimo turėtų būti atskirtas nuo atliekų saugojimo iki apdorojimo atsižvelgiant į atliekų rūšį, kiekį, saugojimo laikotarpį ir surinkimo tikslą. Šias operacijas atskirti turėtų valstybės narės. Reikia atkreipti dėmesį į tai, kad atliekų saugojimui prieš naudojimą trejus metus ar ilgesnį laikotarpį ir atliekų saugojimui prieš šalinimą vienerius metus ar ilgesnį laikotarpį taikoma 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų ⁽¹⁾.
- (17) Neturėtų būti reikalaujama registruoti atliekų surinkimo sistemas, valdomas ne profesinės veiklos pagrindu, kadangi jos kelia mažesnę pavojų ir prisideda prie atskiro atliekų surinkimo. Tokių sistemų pavyzdžiai: vaistinių surenkamos vaistų atliekos, vartojimo prekių priėmimo parduotuvėse sistemos ir bendruomenių sistemos mokyklose.
- (18) Į šią direktyvą reikėtų įtraukti prevencijos, pakartotinio naudojimo, paruošimo pakartotiniam naudojimui, apdorojimo ir perdirbimo sąvokų apibrėžtis, siekiant paaiškinti šių sąvokų taikymo sritį.
- (19) Naudojimo ir šalinimo sąvokų apibrėžtis reikia patikslinti, kad šios dvi sąvokos būtų aiškiai atskirtos remiantis faktišku poveikio aplinkai skirtumu, pakeičiant ekonomikoje naudojamais gamtinių išteklių pakaitalais ir pripažįstant, kad atliekų kaip išteklių naudojimas gali būti naudingas aplinkai ir žmonių sveikatai. Be to, gali būti parengtos gairės, kad būtų išaiškinti atvejai, kai šį skirtumą sunku nustatyti praktiškai arba kai veiklos priskyrimas naudojimui neatitinka tikrojo operacijos poveikio aplinkai.
- (20) Šioje direktyvoje taip pat turėtų būti paaiškinta, kada deginant komunalines kietąsias atliekas efektyviai vartojama energija ir toks deginimas gali būti laikomas naudojimo operacija.
- (21) Šalinimo operacijas, kurias sudaro išleidimas į jūras ir vandenynus, įskaitant įterpimą į jūros dugną, taip pat reglamentuoja tarptautinės konvencijos, visų pirma Konvencija dėl jūros teršimo atliekomis ir kitomis medžiagomis prevencijos, sudaryta Londone 1972 m. lapkričio 13 d. ir jos 1996 m. protokolai, su 2006 m. pakeitimais.
- (22) Neturėtų būti painiojami įvairūs atliekų sąvokos apibrėžties aspektai ir, prireikus, šalutiniams produktams, kurie nėra atliekos, bei atliekomis, kurios nustoja būti atliekos, turėtų būti taikomos tinkamos procedūros. Siekiant patikslinti tam tikrus atliekų sąvokos apibrėžties aspektus, šioje direktyvoje turėtų būti paaiškinta:
- kokiomis sąlygomis medžiagos ar objektai, gaunami gamybos proceso, kurio pirminis tikslas nėra šių medžiagų ar objektų gamyba, metu, yra šalutiniai produktai, o ne atliekos. Sprendimas, kad medžiaga nėra atliekos, gali būti priimtas tik remiantis koordinuotu metodu, kuris turi būti reguliariai atnaujinamas, ir tik tada, kai tai suderinama su aplinkos ir žmonių sveikatos apsauga. Jei šalutinių produktų naudojimas leidžiamas pagal licenciją, susijusią su aplinkos apsauga, ar pagal bendras aplinkos apsaugos taisykles, valstybės narės tuo gali pasinaudoti kaip priemone nusprendamos, kad nėra tikėtinas bendras neigiamas poveikis aplinkai ar žmonių sveikatai; objektas ar medžiaga turėtų būti laikomi šalutiniais produktais tik jeigu įvykdomos tam tikros sąlygos. Kadangi šalutiniai produktai patenka į produktų kategoriją, šalutinių produktų eksportas turėtų atitikti atitinkamų Bendrijos teisės aktų reikalavimus; ir
 - kokiomis sąlygomis tam tikros atliekos nustoja būti atliekomis, nustatant „nebelaikymo atliekomis“ kriterijus, kurie užtikrintų aukšto lygio aplinkos apsaugą ir naudą aplinkai bei ekonomikai; galimoms atliekų kategorijoms, dėl kurių turėtų būti parengtos „nebelaikymo atliekomis“ specifikacijos ir kriterijai, be kita ko, priskiriamos statybinės ir griovimo atliekos, kai kurios pelenų ir šlakų rūšys, metalo laužas, užpildai, padangos, audiniai, kompostas, popieriaus atliekos ir stiklas. Kad būtų suteiktas „nebelaikymo atliekomis“ statusas, naudojimo operacija gali būti tiesiog atliekų patikrinimas norint įsitikinti, ar jos atitinka „nebelaikymo atliekomis“ kriterijus.
- (23) Siekiant patikrinti arba apskaičiuoti, ar pasiekti perdirbimo ir naudojimo tikslai, nustatyti 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų ⁽²⁾, 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos

⁽¹⁾ OL L 182, 1999 7 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 365, 1994 12 31, p. 10.

- direktyvoje 2000/53/EB dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ⁽¹⁾, 2003 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/96/EB dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų ⁽²⁾, 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų ⁽³⁾ ir kituose atitinkamuose Bendrijos teisės aktuose, atliekų, kurios nustojo būti atliekomis, kiekiai turėtų būti priskiriami perdirbtoms ir panaudotoms atliekoms, kai patenkinami šiuose teisės aktuose nustatyti perdirbimo ar naudojimo reikalavimai.
- (24) Remdamasi atliekų sąvokos apibrėžtimi, siekdama skatinti tikrumą ir nuoseklumą, Komisija gali priimti gaires, kaip tam tikrais atvejais nustatyti, kada medžiagos ir objektai tampa atliekomis. Tokios gairės gali būti parengtos, *inter alia*, elektros ir elektronikos įrangai ir transporto priemonėms.
- (25) Išlaidos turėtų būti paskirstomos taip, kad jos atspindėtų faktines su aplinka susijusias atliekų susidarymo ir tvarkymo išlaidas.
- (26) Principas „teršėjas moka“ yra pagrindinis Europos ir tarptautiniu lygiu taikomas principas. Atliekų gamintojas ir turėtojas atliekas turėtų tvarkyti taip, kad būtų užtikrinta aukšto lygio aplinkos ir žmogaus sveikatos apsauga.
- (27) Didesnės gamintojo atsakomybės nustatymas šioje direktyvoje yra viena iš priemonių, remiančių prekių kūrimą ir gamybą, kuriais visapusiškai atsižvelgiama į veiksmingą išteklių naudojimą ir tam sudaromos palankesnės sąlygos viso prekių gyvavimo ciklo metu, įskaitant jų remontą, pakartotinį naudojimą, išardymą bei perdirbimą, tuo pat metu nedarant kliūčių laisvam prekių judėjimui vidaus rinkoje.
- (28) Ši direktyva turėtų padėti ES tapti labiau „atliekas perdirbančia visuomene“, kuri vengtų atliekų susidarymo ir naudotų atliekas kaip išteklius. Šeštojoje Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programoje visų pirma raginama imtis priemonių, užtikrinančių šaltinių atskyrimą, prioritetinių atliekų srautų surinkimą ir perdirbimą. Siekiant šio tikslo ir norint palengvinti bei patobulinti atliekų naudojimo galimybes, jei tai įmanoma techniniu, aplinkosaugos ir ekonominiu požiūriu, atliekos turėtų būti renkamos atskirai prieš pradedant naudojimo operacijas, kurias atliekant gaunami aplinkosaugos požiūriu geriausi bendri rezultatai. Valstybės narės turėtų skatinti, kad, siekiant aplinkos atžvilgiu patikimo valdymo, jei reikia, iš visų atliekų srautų būtų atskiriami pavojingi junginiai.
- (29) Valstybės narės turėtų skatinti perdirbamų produktų, pavyzdžiui, perdirbto popieriaus, naudojimą vadovaudamosi atliekų hierarchija ir siekdamas kurti atliekas perdirbančią visuomenę ir, kai įmanoma, neturėtų skatinti atliekų, kurias galima perdirbti, šalinimo sąvartyne ir jų deginimo.
- (30) Siekiant įgyvendinti Sutarties 174 straipsnio 2 dalyje įtvirtintus atsargumo ir prevencinių veiksmų principus, būtina nustatyti bendrus aplinkosauginius atliekų tvarkymo Bendrijoje tikslus. Remdamasi šiais principais Bendrija ir valstybės narės turi sukurti taršos ar nepatogumų šaltinių prevencijos, mažinimo ir, kiek tik įmanoma, panaikinimo pačioje užuomazgoje sistemą, patvirtindamos tokio pobūdžio priemones, kurios panaikintų pripažintą pavojų.
- (31) Paprastai atliekų hierarchija yra prioritetų eiliškumo sąrašas, t. y. kokie prioritetai, numatyti atliekas reglamentuojančiuose teisės aktuose ir politikoje, aplinkos požiūriu yra geriausi, tačiau konkrečių atliekų srautų atvejais, kai tai pateisinama, *inter alia*, dėl techninio įgyvendinamumo, ekonominio gyvybingumo ir aplinkos apsaugos priežasčių, gali būti būtina nukrypti nuo tokios hierarchijos.
- (32) Siekiant visai Bendrijai suteikti galimybę pačiai tvarkyti atliekų šalinimą ir naudoti mišrias komunalines atliekas, surinktas iš privačių namų ūkių, o valstybėms narėms siekti to tikslo individualiai, būtina numatyti šalinimo įrenginių ir mišrių komunalinių atliekų, surinktų iš privačių namų ūkių, naudojimo įrenginių bendradarbiavimo tinklą, atsižvelgiant į geografines sąlygas ir tam tikrų rūšių atliekoms reikalingus specialius įrenginius.
- (33) Taikant 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo ⁽⁴⁾, mišrios komunalinės atliekos, nurodytos to reglamento 3 straipsnio 5 dalyje, išlieka mišriomis komunalinėmis atliekomis, net jei jos yra apdorojamos iš esmės nepakeičiant jų savybių.
- (34) Svarbu, kad pavojingos atliekos būtų ženklinamos laikantis tarptautinių ir Bendrijos standartų. Tačiau, kai tokios atliekos iš namų ūkių surenkamos atskirai, namų ūkių savininkai neturėtų būti įpareigojami pildyti reikiamus dokumentus.

⁽¹⁾ OL L 269, 2000 10 21, p. 34.

⁽²⁾ OL L 37, 2003 2 13, p. 24.

⁽³⁾ OL L 266, 2006 9 26, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 190, 2006 7 12, p. 1.

- (35) Svarbu, kad laikantis atliekų hierarchijos ir siekiant sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų, susidarančių dėl atliekų šalinimo sąvartynuose, išmetimą, būtų sudarytos palankesnės sąlygos atskiram biologinių atliekų surinkimui ir tinkamam apdorojimui siekiant gaminti aplinkosauginiu požiūriu saugų kompostą bei kitas biologinių atliekų medžiagas. Įvertinusi biologinių atliekų tvarkymą Komisija prirėkęs pateiks pasiūlymus dėl teisėkūros priemonių.
- (36) Tais atvejais, kai turima įrodymų, kad tai būtų naudinga žmonių sveikatos bei aplinkos apsaugai ir kai laikantis koordinuoto šios direktyvos įgyvendinimo metodo būtų užtikrinta žmonių sveikatos bei aplinkos apsauga, gali būti priimti minimalūs techniniai standartai, reglamentuojantys atliekų apdorojimo veiklos rūšis, kurioms netaikoma Direktyva 96/61/EB.
- (37) Būtina papildomai apibrėžti įpareigojimo planuoti atliekų tvarkymą apimtį bei turinį ir numatyti, kad rengiant ar tikslinant tokius planus būtų atsižvelgta į atliekų susidarymo ir atliekų tvarkymo poveikį aplinkai. Tam tikrais atvejais taip pat reikėtų atsižvelgti į Direktyvos 94/62/EB 14 straipsnyje nustatytus reikalavimus dėl atliekų tvarkymo planų ir Direktyvos 1999/31/EB 5 straipsnyje nurodytą į sąvartynus vežamų biologiškai skaidžių atliekų kiekio mažinimo strategiją.
- (38) Valstybės narės gali reikalauti, kad tam tikrų atliekų gamintojai turėtų leidimus, susijusius su aplinkos apsauga, arba jiems gali taikyti bendras aplinkos apsaugos taisykles, nekenkdamas tinkamam vidaus rinkos veikimui.
- (39) Laikydamosi Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 valstybės narės gali imtis būtinų priemonių užkirsti kelią atliekų vežimui, kuris neatitinka jų atliekų tvarkymo planų. Nukrypstant nuo to reglamento, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama riboti į deginimo įrenginius naudojimui atvežamų atliekų kiekį, jeigu nustatoma, kad nacionalinės atliekos turėjo būti pašalintos arba apdorotos ne pagal jų atliekų tvarkymo planus. Pripažįstama, kad tam tikros valstybės narės gali nesugebėti sukurti tinklo, jungiančio visus jų teritorijoje esančius galutinio naudojimo įrenginius.
- (40) Siekiant patobulinti atliekų prevencijos veiksmų įgyvendinimo valstybėse narėse metodus ir palengvinti keitimąsi geriausia patirtimi šioje srityje, būtina sustiprinti nuostatas dėl atliekų prevencijos ir nustatyti reikalavimą, kad valstybės narės rengtų atliekų prevencijos programas, daugiausia dėmesio skirdamos svarbiausiam poveikiui aplinkai ir atsižvelgdamos į visą produktų bei medžiagų gyvavimo ciklą. Tokiomis priemonėmis turėtų būti siekiama nutraukti ryšį tarp ekonomikos augimo ir su atliekų susidarymu susijusio poveikio aplinkai. Suinteresuotiems subjektams ir plačiai visuomenei turėtų būti suteikta galimybė dalyvauti rengiant programas ir susipažinti su parengtomis programomis, kaip numatyta 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvoje 2003/35/EB, nustatančioje visuomenės dalyvavimą rengiant tam tikrus su aplinka susijusius planus ir programas⁽¹⁾. Atliekų prevencijos ir atribojimo tikslai turėtų būti vystomi tinkamai mažinant neigiamą atliekų poveikį ir susidariusių atliekų kiekį.
- (41) Siekiant sukurti Europos atliekas perdirbančią visuomenę, kurioje labai efektyviai naudojami ištekliai, turėtų būti nustatyti pakartotinio atliekų naudojimo ir perdirbimo pasirošimo tikslai. Valstybės narės laikosi skirtingų namų ūkių ir panašaus pobūdžio ir sudėties atliekų surinkimo metodų. Todėl reikia, kad pagal šiuos tikslus būtų atsižvelgta į skirtingas surinkimo sistemas skirtingose valstybėse narėse. Kitos kilmės atliekų, panašių į namų ūkių atliekas, srautai apima Komisijos sprendimu 2000/532/EB patvirtinto sąrašo 20 punkte nurodytas atliekas.
- (42) Ekonominės priemonės gali būti ypač svarbios siekiant atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslų. Atliekos dažnai yra vertingi ištekliai ir tolesnis ekonominių priemonių taikymas gali labai padidinti naudą aplinkai. Todėl turėtų būti skatinama šias priemones taikyti atitinkamu lygiu, kartu pabrėžiant, kad atskiros valstybės narės gali priimti sprendimą dėl jų taikymo.
- (43) Tam tikros nuostatos dėl atliekų tvarkymo, nustatytos 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvoje 91/689/EEB dėl pavojingų atliekų⁽²⁾, turėtų būti iš dalies pakeistos siekiant pašalinti pasenusias nuostatas ir padaryti tekstą aiškesniu. Siekiant supaprastinti Bendrijos teisės aktus, šios nuostatos turėtų būti įtrauktos į šią direktyvą. Siekiant paaiškinti, kaip veikia draudimas maišyti atliekas, ir siekiant apsaugoti aplinką bei žmonių sveikatą, išimtyje Direktyvoje 91/689/EEB nustatytam draudimui maišyti atliekas taip pat turėtų atitikti geriausias prieinamas gamybos būdus, kaip apibrėžta Direktyvoje 96/61/EB. Todėl Direktyvą 91/689/EEB reikėtų panaikinti.

⁽¹⁾ OL L 156, 2003 6 25, p. 17.

⁽²⁾ OL L 377, 1991 12 31, p. 20.

- (44) Siekiant supaprastinti Bendrijos teisės aktus ir užtikrinti naudą aplinkai, 1975 m. birželio 16 d. Tarybos direktyvos 75/439/EEB dėl naudotų alyvų šalinimo ⁽¹⁾ atitinkamos nuostatos turėtų būti įtrauktos į šią direktyvą, o Direktyva 75/439/EEB turėtų būti panaikinta. Alyvų atliekų tvarkymas turėtų būti vykdomas laikantis atliekų hierarchijos prioritetų eiliškumo ir pirmenybė turėtų būti teikiama galimybėms, kurios duoda aplinkosauginiu požiūriu geriausių bendrų rezultatų. Atskiras alyvų atliekų surinkimas tebėra ypač svarbus tinkamam jų tvarkymui ir siekiant užkirsti kelią žalai, daromai aplinkai dėl netinkamo jų šalinimo.
- (45) Valstybės narės turėtų numatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas, kurios būtų taikomos už atliekų tvarkymą atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims, pavyzdžiui, atliekų gamintojams, turėtojams, tarpininkams, prekiautojams, vežėjams, surinkėjams, įmonėms ar įstaigoms, vykdančioms atliekų apdorojimo operacijas ir įgyvendinančioms atliekų tvarkymo sistemas, tuo atveju, kai jie pažeidžia šios direktyvos nuostatas. Valstybės narės taip pat gali imtis veiksmų išlaidoms, patirtoms dėl reikalavimų nesilaikymo ir žalos ištaisymo priemonių taikymo, susigrąžinti, nepažeisdamos 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti) ⁽²⁾ taikymui.
- (46) Šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽³⁾.
- (47) Visų pirma Komisijai reikėtų suteikti įgaliojimus nustatyti kriterijus, reglamentuojančius tam tikrus aspektus, pavyzdžiui, sąlygas, kuriomis objektas turi būti laikomas šalutiniu produktu, „nebelaikymo atliekomis“ statusą ir atliekų, kurios laikomos pavojingomis, nustatymą, o taip pat patvirtinti detalias taikymo taisykles ir apskaičiavimo metodus, naudojamus siekiant įvertinti atitikimą šioje direktyvos nustatytiems perdirbimo tikslams. Be to, Komisijai reikėtų suteikti įgaliojimus suderinti priedus su mokslo bei technikos pažanga ir patikslinti II priedo R1 dalyje nurodytos deginimo įrenginių klasės nustatymo formulės taikymo atvejus. Kadangi šios priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos iš dalies pakeisti neesminės šios direktyvos nuostatas, papildant ją naujomis neesminėmis nuostatomis, jos turi būti patvirtintos pagal Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

- (48) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros ⁽⁴⁾ 34 punktą valstybės narės skatinamos savo ir Bendrijos interesų labui parengti lenteles, kurios kuo geriau iliustruotų šios direktyvos ir perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių tarpusavio atitikimą, ir viešai jas paskelbti.
- (49) Kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. saugoti aplinką ir žmonių sveikatą, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl Direktyvos masto arba poveikio to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS, TAIKymo SRITIS IR SĄVOKŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šia direktyva nustatomos priemonės, skirtos apsaugoti aplinką ir žmonių sveikatą užkertant kelią atliekų susidarymo ir tvarkymo žalingam poveikiui ar sumažinant jį ir sumažinant išteklių naudojimo bendrą poveikį bei padidinant tokio naudojimo veiksmingumą.

2 straipsnis

Taikymo srities išimty

1. Ši direktyva netaikoma:

- a) dujų išmetimui į atmosferą;
- b) žemei (vietoje), įskaitant neiškastą užterštą dirvožemį bei nuolat toje žemėje stovinčius pastatus;
- c) neužterštam dirvožemiui ir kitai natūraliai susidarančiai medžiagai, iškastai statybų metu, kai yra tikrai žinoma, kad medžiaga bus panaudota savo natūraliame būvyje statybos tikslais toje vietoje, kur ji buvo iškasta;

⁽¹⁾ OL L 194, 1975 7 25, p. 23.

⁽²⁾ OL L 143, 2004 4 30, p. 56.

⁽³⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

⁽⁴⁾ OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

d) radioaktyviosioms atliekoms;

e) nebetinkamais naudoti pripažintiems sprogmenims;

f) srutoms, jeigu joms netaikomas 2 dalies b punktas, šiaudams ir kitoms nepavojingoms žemės ūkio ar miškininkystės gamtinėms medžiagoms, naudojamoms ūkininkaujant, vykdant miškininkystės veiklą arba gaminant energiją iš tokios biomasės tokiais procesais arba metodais, kurie nedaro žalos aplinkai ar nekelia grėsmės žmogaus sveikatai;

2. Ši direktyva netaikoma kategorijoms, kurioms jau taikomi kiti Bendrijos teisės aktai:

a) nuotekoms;

b) gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, įskaitant perdirbtus produktus, kuriems taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002, išskyrus tuos, kurie skirti sudeginti, šalinti sąvartyne ar panaudoti biologinių dujų arba komposto gamybos įmonėje;

c) skerdenoms tų gyvūnų, kurių mirties priežastis yra ne paskerdimas, įskaitant gyvūnus, nužudytus siekiant išnaikinti epizootines ligas, ir kurie yra pašalinami laikantis Reglamento (EB) Nr. 1774/2002;

d) atliekoms, susidarantioms žvalgant, išgaunant, apdorojant ir saugant mineralinius išteklius, ir atliekoms, susidarantioms dėl karjerų veiklos, kurioms taikoma 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/21/EB dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo ⁽¹⁾.

3. Nedarant poveikio pareigoms, nustatytoms atitinkamais Bendrijos teisės aktais, ši direktyva netaikoma paviršiniame vandenyje perkeliama nuosėdoms vandenų ir vandens kelių valdymo arba potvynių prevencijos ar potvynių ir sausrų arba melioracijos padarinių švelninimo tikslais, jeigu įrodoma, kad nuosėdos nepavojingos.

4. Specialios taisyklės, taikomos ypatingais atvejais arba papildančios šios direktyvos taisyklės dėl konkrečių atliekų kategorijų tvarkymo, gali būti nustatytos atskiromis direktyvomis.

3 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šioje direktyvoje taikomos tokios sąvokų apibrėžtys:

1) „atliekos“ – medžiaga ar objektas, kurio turėtojas atsikrato, ketina ar privalo atsikratyti;

2) „pavojingos atliekos“ – atliekos, kurios turi vieną ar keletą pavojingų savybių, išvardytų III priede;

3) „alyvų atliekos“ – mineralinis ar sintetinis tepalas arba pramoninės alyvos, jau nebetinkamos naudoti pagal pirminę paskirtį, pavyzdžiui, naudotos vidaus degimo variklių ir pavarų dėžių alyvos, tepimo alyvos, turbinų, hidraulinės alyvos;

4) „biologinės atliekos“ – biologiškai skaidžios sodų ir parkų atliekos, namų ūkių, restoranų, viešojo maitinimo įstaigų ir mažmeninės prekybos punktų maisto ir virtuvės atliekos bei panašios atliekos iš maisto perdirbimo įmonių;

5) „atliekų gamintojas“ – asmuo, dėl kurio veiklos susidaro atliekos (pirminis atliekų gamintojas), arba asmuo, kuris atlieka išankstinio apdirbimo, maišymo ar kitas operacijas, dėl kurių pakinta tų atliekų pobūdis arba sudėtis;

6) „atliekų turėtojas“ – atliekų gamintojas arba fizinis ar juridinis asmuo, kuris turi atliekų;

7) „prekiautojas“ – įmonė, atliekanti pagrindinį vaidmenį perkant ir paskui parduodant atliekas, įskaitant tuos prekiautojus, kurie atliekų neįsigyja fiziškai;

8) „tarpininkas“ – įmonė, kitų vardu organizuojanti atliekų naudojimą ar šalinimą, įskaitant tokius tarpininkus, kurie atliekų neįsigyja fiziškai;

9) „atliekų tvarkymas“ – atliekų surinkimas, vežimas, naudojimas ir šalinimas, taip pat tokių operacijų priežiūra ir šalinimo vietų vėlesnė priežiūra, įskaitant prekiautojo ar tarpininko tokio pobūdžio veiksmus;

10) „surinkimas“ – atliekų rinkimas, įskaitant preliminarų atliekų rūšiavimą ir preliminarų saugojimą, tam, kad jos būtų nuvežtos į atliekų apdorojimo įrenginius;

⁽¹⁾ OL L 102, 2006 4 11, p. 15.

- 11) „atskiras surinkimas“ – atliekų surinkimas, kai atliekų srautai atskiriami atsižvelgiant į atliekų rūšį ir pobūdį, taip palengvinant jų specialų apdorojimą;
- 12) „prevencija“ – priemonės, kurių imamasi prieš medžiagai ar produktui virstant atliekomis ir kurios sumažina:
- a) atliekų kiekį, įskaitant pakartotinai naudojant produktus ar prailginant produktų gyvavimo ciklą;
 - b) susidariusių atliekų neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai arba
 - c) žalingų medžiagų kiekį medžiagose ir produktuose;
- 13) „pakartotinis naudojimas“ – operacija, kurios metu produktai ar sudėtinės dalys, kurie nėra atliekos, vėl naudojami tam pačiam tikslui, kuriam buvo sukurti;
- 14) „apdorojimas“ – naudojimo ar šalinimo operacijos, įskaitant parengiamuosius veiksmus prieš naudojimą ar šalinimą;
- 15) „naudojimas“ – bet kokia operacija, kurios pagrindinis rezultatas yra atliekų panaudojimas naudingu tikslu, pakeičiant jomis kitas medžiagas, kurios priešingu atveju būtų buvusios panaudotos konkrečiai funkcijai atlikti, arba kurios rezultatas yra tai, kad atliekos parengiamos tai funkcijai atlikti, įmonėje ar visoje ekonomikoje. II priede pateikiamas neišsamus naudojimo operacijų sąrašas;
- 16) „parengimas pakartotiniam naudojimui“ – naudojimo operacija tikrinant, valant ar taisant, kurios metu atliekomis tapę produktai ar produktų sudėtinės dalys parengiami taip, kad būtų vėl panaudojami be jokio kito išankstinio apdirbimo;
- 17) „perdirbimas“ – bet kokia naudojimo operacija, kuria atliekų medžiagos perdirbamos į produktus ar medžiagas, panaudojamas pirminiais ar kitais tikslais. Ji apima organinių medžiagų perdirbimą, tačiau neapima naudojimo energijai gauti ir perdirbimo į medžiagas, kurios turi būti naudojamos kaip kuras ar užpildymo operacijoms;
- 18) „alyvų atliekų regeneravimas“ – bet kokia perdirbimo operacija, kurios metu gali būti gaminamos bazinės alyvos, valant alyvų atliekas, visų pirma – šalinant teršalus, oksidacijos produktus ir tokiose alyvose esančius priedus;
- 19) „šalinimas“ – operacija, kuri nėra naudojimas, net kai tokios operacijos antrinis rezultatas yra medžiagų ar energijos atgavimas. I priede pateikiamas neišsamus šalinimo operacijų sąrašas;
- 20) „geriausia turima technologija“ – Direktyvos 96/61/EB 2 straipsnio 11 punkte apibrėžti geriausi prieinami gamybos būdai.

4 straipsnis

Atliekų hierarchija

1. Atliekų prevencijos ir tvarkymo srities teisės aktuose kaip prioritetų eiliškumas nustatoma tokia atliekų hierarchija:

- a) prevencija;
- b) parengimas pakartotiniam naudojimui;
- c) perdirbimas;
- d) kitas naudojimas, pvz., naudojimas energijai gauti; ir
- e) šalinimas.

2. Taikydamos 1 dalyje nurodytą atliekų hierarchiją valstybės narės imasi priemonių paskatinti naudoti tas galimybes, kurių rezultatas visais požiūriais palankiausias aplinkai. Todėl gali būti reikalingi konkretūs, hierarchijoje neišsitenkantys atliekų srautai, kai tai pagrindžiama gyvavimo ciklo samprata, aprėpianti bendrą tokių atliekų susidarymo ir tvarkymo poveikį.

Valstybės narės užtikrina, kad su atliekomis susijusių teisės aktų ir atliekų politikos rengimo procesas būtų visiškai skaidrus, kad būtų laikomasi galiojančių valstybių narių taisyklių dėl konsultavimosi su piliečiais ir suinteresuotaisiais subjektais ir jų įtraukimo.

Pagal 1 ir 13 straipsnius, valstybės narės atsižvelgia į bendrus aplinkos apsaugos principus – atsargumą ir tvarumą, techninį galimumą ir ekonominį gyvybingumą, išteklių apsaugą, taip pat bendrą poveikį aplinkai, žmonių sveikatai, ekonomikai ir socialinei aplinkai.

5 straipsnis

Šalutiniai produktai

1. Medžiaga ar objektas, gaunamas gamybos procese, kurio pirminis tikslas nėra šios medžiagos ar šio objekto gamyba, gali būti laikomas ne atliekomis, kaip nurodyta 3 straipsnio 1 punkte, o šalutiniu produktu, tik jeigu įvykdomos šios sąlygos:

- a) tolesnis medžiagos ar objekto naudojimas yra aiškus;
- b) medžiaga ar objektas gali būti panaudoti tiesiogiai be jokio tolesnio apdirbimo, išskyrus įprastą pramoninę praktiką;
- c) medžiagos ar objekto gamyba yra sudėtinė gamybos proceso dalis; ir
- d) tolesnis naudojimas yra teisėtas, t. y. medžiaga ar objektas atitinka visus atitinkamus produkto, aplinkos ir sveikatos apsaugos reikalavimus konkretaus naudojimo atveju ir nebus padarytas bendras neigiamas poveikis aplinkai ar žmonių sveikatai.

2. 1 dalyje nustatytų sąlygų pagrindu gali būti priimtos priemonės, kurios nustato, kokių kriterijų reikia laikytis, kad medžiagos ar objektai būtų laikomi šalutiniais produktais, o ne atliekomis, kaip nurodyta 3 straipsnio 1 punkte. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, patvirtinamos pagal 39 straipsnio 2 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

6 straipsnis

Atliekų statuso pabaiga

1. Tam tikros konkrečios atliekos nustoja būti atliekomis, kaip apibrėžta 3 straipsnio 1 punkte, kai su jomis atliekama naudojimo operacija, įskaitant perdirbimą, ir jos atitinka konkrečius kriterijus, kurie turi būti parengti laikantis šių sąlygų:

- a) medžiaga ar objektas yra visuotinai naudojamas konkrečioms tikslams;
- b) tokiai medžiagai ar objektui egzistuoja rinka ar paklausa;
- c) medžiaga ar objektas tenkina techninius reikalavimus konkrečioms tikslams ir atitinka produktams taikytinus galiojančius teisės aktus bei standartus; ir

d) naudojant medžiagą ar objektą nebus padarytas bendras neigiamas poveikis aplinkai ar žmonių sveikatai.

Prireikus į kriterijus įtraukiamos teršalų ribinės vertės ir juose atsižvelgiama į bet kokią galimą medžiagos ar objekto neigiamą poveikį aplinkai.

2. Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, susijusios su 1 dalyje nurodytų kriterijų priėmimu ir nurodančios atliekų rūšis, kurioms taikomi tokie kriterijai, patvirtinamos pagal 39 straipsnio 2 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Be kita ko, turėtų būti apsvarstyta galimybė nustatyti specialius nebelaikymo atliekomis kriterijus, bent jau užpildams, popieriui, stiklui, metalui, padangoms ir audiniams.

3. Atliekos, kurios pagal 1 ir 2 dalis nustoja būti atliekomis, taip pat nustoja būti atliekomis siekiant naudojimo ir perdirbimo uždavinių, nustatytų Direktyvose 94/62/EB, 2000/53/EB, 2002/96/EB, 2006/66/EB ir kituose atitinkamuose Bendrijos teisės aktuose, kai patenkinami šiuose teisės aktuose nustatyti perdirbimo ar naudojimo reikalavimai.

4. Kai Bendrijos lygiu kriterijai dar nėra nustatyti pagal 1 ir 2 dalyse nurodytą procedūrą, valstybės narės gali konkrečiais atvejais nuspręsti, ar tam tikros atliekos nustojo būti atliekomis atsižvelgiant į taikytiną teisminę praktiką. Apie tokius sprendimus jos praneša Komisijai laikydamosi 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarką⁽¹⁾, kai to reikalaujama pagal tą direktyvą.

7 straipsnis

Atliekų sąrašas

1. Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, susijusios su Sprendimu 2000/532/EB nustatyto atliekų sąrašo atnaujinimu, patvirtinamos pagal 39 straipsnio 2 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Į atliekų sąrašą įtraukiamos pavojingos atliekos, jame atsižvelgiama į atliekų kilmę bei sudėtį ir prireikus į pavojingų medžiagų koncentracijos ribines vertes. Atliekų sąrašas yra privalomas nustatant, kurios atliekos turi būti laikomos pavojingomis atliekomis. Medžiagos ar objekto įtraukimas į sąrašą nereiškia, kad tai visuomet yra atliekos. Medžiaga ar objektas laikomas atliekomis tik tada, kai atitinka 3 straipsnio 1 punkte pateiktą apibrėžtį.

⁽¹⁾ OL L 204, 1998 7 21, p. 37.

2. Valstybė narė atliekas gali laikyti pavojingomis, net jeigu jos nėra įtrauktos į atliekų sąrašą, kai tos atliekos turi vieną ar daugiau III priede išvardytų savybių. Valstybė narė nedelsdama apie visus tokius atvejus informuoja Komisiją. Ji juos aprašo 37 straipsnio 1 dalyje numatytoje ataskaitoje ir suteikia Komisijai visą su tuo susijusią informaciją. Atsižvelgiant į gautus pranešimus, sąrašas peržiūrimas siekiant nuspręsti dėl jo patikslinimo.

3. Kai valstybė narė turi įrodymų, kad konkrečios atliekos, į sąrašą įtrauktos kaip pavojingos, neturi jokių III priede išvardytų savybių, ji tas atliekas gali laikyti nepavojingomis. Valstybė narė nedelsdama apie visus tokius atvejus informuoja Komisiją ir pateikia Komisijai visus reikalingus įrodymus. Atsižvelgiant į gautus pranešimus, sąrašas peržiūrimas siekiant nuspręsti dėl jo patikslinimo.

4. Negalima pavojingų atliekų perklasifikuoti į nepavojingas, jei jos buvo atskiestos arba sumaišytos siekiant sumažinti pradines pavojingų medžiagų koncentracijas, kurios būtų mažesnės negu nustatytos mažiausios ribinės vertės, kurioms esant atliekos apibrėžiamos kaip pavojingos.

5. Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesminės šios direktyvos nuostatas, susijusios su sąrašo peržiūra siekiant jį patikslinti pagal 2 ir 3 dalis, patvirtinamos pagal 39 straipsnio 2 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

6. Valstybės narės gali laikyti atliekas nepavojingomis pagal 1 dalyje minėtą atliekų sąrašą.

7. Komisija užtikrina, kad atliekų sąrašas ir bet kokia šio sąrašo peržiūra atitiktų tinkamus aiškumo, suprantamumo ir prieinamumo vartotojams, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), principus.

II SKYRIUS

BENDRIEJI REIKALAVIMAI

8 straipsnis

Didesnė gamintojo atsakomybė

1. Siekiant sustiprinti atliekų pakartotinį naudojimą, prevenciją, perdirbimą ir kitokį naudojimą, valstybės narės gali imtis įstatyminių arba neįstatyminių priemonių užtikrinti, kad bet kurio fizinio ar juridinio asmens, kurio profesinė veikla yra produktų kūrimas, gamyba, tvarkymas, apdorojimas, pardavimas ar importas (produkto gamintojas), gamintojo atsakomybė yra padidinta.

Tokios priemonės gali būti grąžinamų produktų ir po produktų panaudojimo liekančių atliekų priėmimas, taip pat vėlesnis atliekų tvarkymas ir finansinė atsakomybė už tokią veiklą. Viena šių priemonių gali būti prievolė viešai teikti informaciją, kiek produktą galima pakartotinai naudoti ar perdirbti.

2. Valstybės narės gali imtis tinkamų priemonių, skatinančių taip projektuoti produktus, kad būtų mažinamas poveikis aplinkai ir atliekų susidarymas produktų gamybos ir vėlesnio naudojimo metu ir kad būtų užtikrinama, jog atliekomis tapusių produktų naudojimas bei šalinimas būtų vykdomas pagal 4 ir 13 straipsnius.

Tokiomis priemonėmis galima skatinti, *inter alia*, produktų, kurie tinka daugkartiniam naudojimui, kurie yra techniškai patvarūs ir tapę atliekomis gali būti tinkamai bei saugiai naudojami ir saugant aplinką šalinami, kūrimą, gamybą ir pateikimą rinkai.

3. Taikydamos didesnę gamintojo atsakomybę valstybės narės atsižvelgia į technines galimybes, ekonominį gyvybingumą ir bendrą poveikį aplinkai, žmonių sveikatai bei socialinei aplinkai nepamiršdamos poreikio užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą.

4. Didesnė gamintojo atsakomybė taikoma nepažeidžiant 15 straipsnio 1 dalyje numatytos atsakomybės už atliekų tvarkymą ir nedarant poveikio galiojančių teisės aktų, reglamentuojančių specifinius atliekų srautus ar produktus, taikymui.

9 straipsnis

Atliekų prevencija

Po konsultacijų su visomis suinteresuotomis šalimis Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šias ataskaitas, jei reikia, kartu su pasiūlymais dėl priemonių, kurių reikia imtis remti prevencijos veiklą ir 29 straipsnyje nurodytų atliekų prevencijos programų įgyvendinimą:

a) iki 2011 m. pabaigos tarpinę ataskaitą dėl atliekų susidarymo raidos ir atliekų prevencijos apimties, įskaitant produktų ekologinio projektavimo politikos, skirtos tiek atliekų susidarymui, tiek pavojingoms medžiagoms atliekose, apibrėžimą, kuriuo būtų skatinamos technologijos, pagrindinių dėmesį skiriančios tvariams, pakartotiniam naudojimui ir perdirbimui tinkamiems produktams;

b) iki 2011 m. pabaigos veiksmų plano apibrėžimą dėl tolesnių rėmimo priemonių, kurių būtina imtis Europos lygmeniu, ypač siekiant pakeisti esamus vartojimo būdus;

c) iki 2014 m. pabaigos atliekų prevencijos ir atribojimo tikslų 2020 metams nustatymą, pagrįstą geriausia turima patirtimi, įskaitant, jei reikia, 29 straipsnio 4 dalyje nurodytų rodiklių peržiūrėjimą.

10 straipsnis

Naudojimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad su atliekomis būtų atliekamos naudojimo operacijos pagal 4 ir 13 straipsnius.

2. Prireikus tam, kad būtų laikomasi 1 dalies, ir siekiant palengvinti ar pagerinti naudojimą, atliekos surenkamos atskirai, jei tai įmanoma techniniu, aplinkos apsaugos ir ekonominiu aspektais, ir netaikomos su kitomis atliekomis ar medžiagomis, turinčiomis kitokias savybes.

11 straipsnis

Pakartotinis naudojimas ir perdirbimas

1. Valstybės narės imasi tinkamų priemonių produktų pakartotiniam naudojimui skatinti ir pasiruošti pakartotinio naudojimo veiklai, ypač skatinant įgaliotų pakartotinio naudojimo ir taisymo tinklų kūrimą ir juos remiant, ekonominių priemonių, viešųjų pirkimų kriterijų, kiekybinių tikslų ar kitų priemonių naudojimą.

Valstybės narės imasi priemonių skatinti aukštos kokybės perdirbimą ir šiuo tikslu taiko atskiros surinkimo sistemas ten, kur tai techniškai, aplinkos požiūriu ir ekonomiškai realu ir tinkama, norint atitikti reikalingus atitinkamų perdirbimo sektorių standartus.

Laikantis 10 straipsnio 2 dalies, iki 2015 m. atskiros surinkimo sistemos sukuriamos bent: popieriui, metalui, plastikui ir stiklui.

2. Siekdamas įgyvendinti šios direktyvos tikslus ir sukurti Europos atliekas perdirbančią visuomenę, kurioje labai efektyviai naudojami išteklių, valstybės narės imasi priemonių, būtinų pasiekti, kad:

a) iki 2020 m. mažiausiai 50 proc. (vertinant atliekų kieki) bent

jau tokių namų ūkių atliekų medžiagų, kaip popierius, metalas, plastikas ir stiklas, ir galbūt kitos kilmės atliekų, jei šie atliekų srautai panašūs į namų ūkių atliekas, būtų paruošiamos pakartotinai naudoti ir perdirbti;

b) iki 2020 m. mažiausiai 70 proc. (vertinant atliekų kieki) nepavojingų statybos ir griovimo atliekų, išskyrus atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje nurodytas natūraliai susidarancias medžiagas, būtų paruošiamos pakartotinai naudoti, perdirbti ir kitaip naudoti, įskaitant užpildymo operacijas, naudojant atliekas vietoj kitų medžiagų.

3. Komisija nustato išsamias taikymo taisykles ir apskaičiavimo metodus, naudojamus siekiant įvertinti atitikimą šio straipsnio 2 dalyje nustatytiems tikslams, atsižvelgiant į 2002 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2150/2002 dėl atliekų statistikos⁽¹⁾. Nustatant gali būti įtraukti pereinamieji laikotarpiai valstybėms narėms, kurios 2008 m. perdirbo mažiau nei 5 proc. 2 dalyje nurodytų bet kurios kategorijos atliekų. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, patvirtinamos pagal šios direktyvos 39 straipsnio 2 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

4. Vėliausiai iki 2014 m. gruodžio 31 d. Komisija išnagrinėja 2 dalyje nurodytas priemones ir tikslus, tam, kad, jei reikia, sugriežtintų tikslus ir apsvarstytų galimybę nustatyti tikslus kitiems atliekų srautams. Komisijos ataskaita, jei reikia su pasiūlymu, nusiunčiama Europos Parlamentui ir Tarybai. Savo ataskaitoje Komisija atsižvelgia į atitinkamą nustatomų tikslų poveikį aplinkai, ekonomikai ir socialinei aplinkai.

5. Kas trejus metus pagal 37 straipsnio nuostatas valstybės narės pateikia Komisijai savo pažangos siekiant tikslų ataskaitą. Jei tikslai nepasiekti, šioje ataskaitoje nurodomos nesėkmės priežastys ir veiksmai, kurių valstybė narė ruošiasi imtis tiems tikslams pasiekti.

12 straipsnis

Šalinimas

Valstybės narės užtikrina, kad, kai atliekos nenaudojamos taip, kaip nurodyta 10 straipsnio 1 dalyje, su jomis būtų atliekamos 13 straipsnio nuostatos dėl žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos atitinkančios saugaus šalinimo operacijos.

⁽¹⁾ OL L 332, 2002 12 9, p. 1.

13 straipsnis

Žmonių sveikatos ir aplinkos apsauga

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad atliekų tvarkymas būtų atliekamas nesukeliant pavojaus žmonių sveikatai ir nepakenkiant aplinkai, visų pirma:

- a) nesukeliant pavojaus vandeniui, orui, dirvožemiui, augalams ar gyvūnams;
- b) nekeliant nepatogumų dėl triukšmo ar kvapų; ir
- c) nedarant neigiamo poveikio kraštovaizdžiui ar ypatingai svarbioms vietovėms.

14 straipsnis

Išlaidos

1. Pagal principą „teršėjas moka“ atliekų tvarkymo išlaidas turi padengti pirminis atliekų gamintojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas.

2. Valstybės narės gali nuspręsti, kad atliekų tvarkymo išlaidas turi iš dalies arba visiškai padengti produkto, iš kurio susidarė atliekos, gamintojai ir kad tokio produkto platintojai gali pasidalyti šias išlaidas.

III SKYRIUS

ATLIEKŲ TVARKYMAS

15 straipsnis

Atsakomybė už atliekų tvarkymą

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad pirminis atliekų gamintojas ar kitas turėtojas pats atliktų atliekų apdorojimą arba patikėtų apdorojimo atlikimą prekiautojui, įstaigai ar įmonei, kuri atlieka atliekų apdorojimo operacijas, arba organizavimą privačiam arba valstybiniam atliekų surinkėjui, pagal 4 ir 13 straipsnius.

2. Kai pirminis gamintojas ar turėtojas perduoda atliekas vienam iš 1 dalyje nurodytų fizinių ar juridinių asmenų preliminariam apdorojimui, atsakomybė už visiško panaudojimo ar šalinimo operaciją paprastai nėra panaikinama.

Nedarydamos poveikio Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 taikymui, valstybės narės gali nustatyti konkrečias atsakomybės

sąlygas ir nuspręsti, kuriais atvejais pirminis gamintojas atsako už visą apdorojimo grandinę arba kuriais atvejais gamintojas ir turėtojas gali dalintis atsakomybe ar ji gali būti deleguojama apdorojimo grandinės dalyviams.

3. Valstybės narės gali, laikydamosi 8 straipsnio, nuspręsti, kad atsakomybę už atliekų tvarkymo, organizavimą turi iš dalies arba visiškai prisiimti produkto, iš kurio susidarė atliekos, gamintojai ir kad tokio produkto platintojai gali irgi prisiimti šią atsakomybę.

4. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad jų teritorijoje įstaigos ar įmonės, kurių profesinė veikla yra atliekų surinkimas ar vežimas, pristato surinktas ir vežamas atliekas į atitinkamus apdorojimo įrenginius laikydamosi 13 straipsnio nuostatų.

16 straipsnis

Savarankiškumo ir artumo principai

1. Valstybės narės, bendradarbiaudamos su kitomis valstybėmis narėmis, imasi atitinkamų priemonių, kai tai yra būtina arba rekomenduotina, skirtų įkurti integruotą ir tinkamą atliekų šalinimo įrenginių ir mišrių komunalinių atliekų, surinktų iš privačių namų ūkių, įskaitant atvejus, kai surenkamos ir kitų gamintojų atliekos, naudojimo įrenginių tinklą, atsižvelgiant į geriausią turimą technologiją.

Nukrypdomos nuo Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 valstybės narės gali tam, kad būtų apsaugotas jų tinklas, apriboti atvežamų atliekų kiekį, skirtų naudojimo operacijoms priskiriamiems deginimo įrenginiams, jeigu buvo nustatyta, kad tokio vežimo pasekmė bus ta, kad nacionalinės atliekos turės būti pašalintos arba kad atliekos bus apdorotos tokiu būdu, kuris neatitinka jų atliekų tvarkymo plano. Valstybės narės praneša apie tokį sprendimą Komisijai. Valstybės narės taip pat gali apriboti išvežamų atliekų kiekį aplinkosaugos sumetimais, kaip nurodyta Reglamente (EB) Nr. 1013/2006.

2. Tinklas kuriamas taip, kad visai Bendrijai suteiktų galimybę savarankiškai tvarkyti atliekų šalinimą, taip pat 1 dalyje nurodytų atliekų naudojimą, o valstybės narės – siekti to tikslo individualiai, atsižvelgiant į geografines sąlygas ar tam tikrų rūšių atliekoms reikalingų specialių įrenginių poreikį.

3. Tinklas sudaro galimybę šalinti atliekas arba naudoti 1 dalyje nurodytas atliekas viename iš artimiausių įrenginių tinkamiausiais būdais ir technologijomis, kad būtų užtikrinta aukšto lygio aplinkos ir visuomenės sveikatos apsauga.

4. Artumo ir savarankiškumo principai nereiškia, kad kiekviena valstybė narė savo teritorijoje turi turėti visą spektrą galutinio naudojimo įrenginių.

17 straipsnis

Pavojingų atliekų kontrolė

Valstybės narės imasi veiksmų, būtinų siekiant užtikrinti, kad pavojingų atliekų gamyba, rinkimas ir vežimas, saugojimas ir apdorojimas būtų vykdomi tokiomis sąlygomis, kuriomis geriausiai apsaugoma aplinka ir žmonių sveikata laikantis 13 straipsnio nuostatų, įskaitant veiksmus, skirtus pavojingų atliekų atsekamumui nuo gamybos iki galutinio pristatymo vietos bei kontrolei laikantis 35 ir 36 straipsniuose numatytų reikalavimų.

18 straipsnis

Draudimas maišyti pavojingas atliekas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad pavojingos atliekos nebūtų maišomos su kitomis pavojingų atliekų kategorijomis, arba su kitomis atliekomis ar medžiagomis. Maišymas apima ir pavojingų medžiagų skiedimą.

2. Nukrypdamos nuo 1 dalies valstybės narės gali leisti maišyti, jeigu:

- a) maišymo operaciją turi atlikti įstaiga ar įmonė, gavusi leidimą, kaip numatyta 23 straipsnyje;
- b) turi būti laikomasi 13 straipsnio nuostatų, o pavojingas atliekų tvarkymo poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai neturi didėti; ir
- c) maišymo operacija turi atitikti geriausias turimas technologijas.

3. Remiantis techninių ir ekonominių galimybių kriterijais, kai pavojingos atliekos buvo sumaišytos nesilaikant 1 dalies sąlygų, tos atliekos atskiriamos, jeigu tai įmanoma ir būtina, kad būtų laikomasi 13 straipsnio.

19 straipsnis

Pavojingų atliekų ženklavimas

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad surinkimo, vežimo ir laikino saugojimo metu pavojingos atliekos būtų supakuotos ir paženklintos pagal galiojančius tarptautinius ir Bendrijos reikalavimus.

2. Kai pavojingos atliekos yra vežamos valstybės narės viduje, pridamas identifikavimo dokumentas (gali būti elektroninės formos), kuriame nurodomi atitinkami duomenys, išvardyti Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 IB priede.

20 straipsnis

Namų ūkių pagamintos pavojingos atliekos

17, 18, 19 ir 35 straipsniai netaikomi namų ūkių pagamintoms mišrioms atliekoms.

19 ir 35 straipsniai netaikomi namų ūkių pagamintų pavojingų atliekų atskiroms frakcijoms tol, kol jas priima surinkimą, šalinimą arba naudojimą vykdanči įstaiga ar įmonė, kuri gavo leidimą ar buvo įregistruota pagal 23 ar 26 straipsnius.

21 straipsnis

Alyvų atliekos

1. Nedarydamos poveikio 18 ir 19 straipsniuose nustatytoms pareigoms, susijusioms su pavojingų atliekų tvarkymu, valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad:

- a) alyvų atliekos būtų surenkamos atskirai, jei yra techninės galimybės;
- b) alyvų atliekos apdorojamos pagal 4 ir 13 straipsnius;
- c) jei techniškai galima ir ekonomiškai gyvybinga, alyvų atliekos su skirtingomis savybėmis nėra maišomos ir alyvų atliekos nėra maišomos su kitų rūšių atliekomis ar medžiagomis, jeigu toks maišymas trukdo jų apdorojimui.

2. Alyvų atliekų atskiro rinkimo ir jų tinkamo apdorojimo tikslu valstybės narės gali, atsižvelgdamos į savo nacionalines sąlygas, taikyti papildomas priemones, tokias kaip techniniai reikalavimai, gamintojo atsakomybė, ekonominės priemonės ar savanoriški susitarimai.

3. Jei alyvų atliekoms pagal nacionalinės teisės aktus taikomi regeneravimo reikalavimai, valstybės narės gali nurodyti, kad tokios alyvų atliekos regeneruojamos, jeigu yra techninės galimybės, ir, kai taikomi Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 11 arba 12 straipsniai, apriboti tarpvalstybinį alyvų atliekų vežimą iš jų teritorijos į deginimo ar bendro deginimo įrenginius tam, kad būtų suteikta pirmenybė alyvų atliekų regeneravimui.

22 straipsnis

Biologinės atliekos

Valstybės narės prirėikus pagal 4 ir 13 straipsnius imasi priemonių skatinti:

- a) biologinių atliekų atskirą surinkimą kompostavimui ir biologinių atliekų fermentavimui;
- b) biologinių atliekų apdorojimą tokiu būdu, kuriuo įgyvendinama aukšto lygio aplinkos apsauga;
- c) aplinkosauginių požiūriu saugių, iš biologinių atliekų pagamintų medžiagų naudojimą.

Komisija vykdydys biologinių atliekų tvarkymo vertinimą siekdama prirėikus pateikti pasiūlymą. Vertinime bus išnagrinėjama galimybė nustatyti minimalius biologinių atliekų tvarkymo reikalavimus ir biologinių atliekų kompostavimo bei fermentavimo kokybės kriterijus, kad būtų užtikrinta aukšto lygio žmonių sveikatos ir aplinkos apsauga.

IV SKYRIUS

LEIDIMAI IR REGISTRACIJOS

23 straipsnis

Leidimų išdavimas

1. Valstybės narės reikalauja, kad bet kuri įstaiga ar įmonė, ketinanti atlikti atliekų apdorojimą, gautų leidimą iš kompetentingos institucijos.

Tokiuose leidimuose nurodoma bent:

- a) atliekų, kurios gali būti apdorojamos, rūšis ir kiekis;
- b) su atitinkama vieta susiję techniniai ir bet kokie kiti reikalavimai kiekvienai leidžiamų operacijų rūšiai;
- c) saugos ir atsargumo priemonės, kurių turi būti imamas;
- d) kiekvienos rūšies operacijoms naudotinas metodas;

e) stebėsenos ir kontrolės operacijos, kokių gali prirėikti;

f) tokios nuostatos dėl uždarymo ir vėlesnės priežiūros, kokių gali prirėikti.

2. Leidimai gali būti išduodami konkrečiam laikotarpiui ir gali būti atnaujinami.

3. Kai kompetentinga institucija mano, kad ketinamas naudoti apdorojimo metodas nepriimtinas dėl aplinkos apsaugos priežasčių, visų pirma jei metodas neatitinka 13 straipsnio, ji atsisako išduoti leidimą.

4. Kiekviename leidime, kuris apima deginimą ar bendrą deginimą ir naudojimą energijai gauti, turi būti sąlyga, kad naudojimas energijai gauti turi būti vykdomas užtikrinant aukšto lygio energijos vartojimo efektyvumą.

5. Jei įvykdomi visi šiame straipsnyje numatyti reikalavimai, bet koks leidimas, išduotas pagal kitus nacionalinės ar Bendrijos teisės aktus, gali būti jungiamas su pagal 1 dalį reikalaujamu leidimu, siekiant suformuoti vieną leidimą, jei toks formatas pašalina nebūtiną informacijos dubliavimą ir veiklos vykdytojo ar kompetentingos institucijos darbo kartojimą.

24 straipsnis

Reikalavimų turėti leidimą išimtis

Valstybės narės gali leisti įstaigoms ar įmonėms nesilaikyti 23 straipsnio 1 dalyje nustatyto reikalavimo atliekant tokias operacijas:

- a) jų pačių nepavojingų atliekų šalinimą gamybos vietoje; arba
- b) atliekų naudojimą.

25 straipsnis

Išimčių suteikimo sąlygos

1. Kai valstybė narė pageidauja suteikti 24 straipsnyje numatytų išimčių, ji kiekvienai veiklos rūšiai nustatyto bendrąsias taisykles, kuriose nurodomos atliekų rūšys ir kiekiai, dėl kurių galima taikyti išimtis, ir naudotiną apdorojimo metodą.

Tomis taisyklėmis užtikrinama, kad atliekos būtų apdorojamos laikantis 13 straipsnio. 24 straipsnio a punkte nurodytų šalinimo operacijų atveju tose taisyklėse turėtų būti atsižvelgiama į geriausias turimas technologijas.

2. Be 1 dalyje numatytų bendrųjų taisyklių valstybės narės nustato konkrečias išimčių suteikimo sąlygas pavojingoms atliekoms, be kita ko, veiklos rūšis, taip pat kitus reikalavimus, būtinus norint atlikti skirtingų formų naudojimo operacijas, ir, kai tinka, nurodo ribines pavojingų medžiagų kiekio atliekose vertes bei ribines išmetimo vertes.

3. Valstybės narės informuoja Komisiją apie bendrąsias taisykles, nustatytas vadovaujantis 1 ir 2 dalimis.

26 straipsnis

Registracija

Jeigu toliau nurodytiems subjektams netaikomi reikalavimai turėti leidimą, valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos turėtų registrą, kuriame registruotų:

- a) įstaigas ar įmones, kurių profesinė veikla yra atliekų surinkimas ar vežimas;
- b) prekyautojus ar tarpininkus; ir
- c) įstaigas ar įmones, kurioms taikomos reikalavimų turėti leidimą išimties pagal 24 straipsnį.

Kur įmanoma, esami kompetentingos institucijos turimi duomenys turi būti naudojami su šiuo registravimo procesu susijusiai informacijai gauti, taip siekiant sumažinti biurokratinę naštą.

27 straipsnis

Minimalūs standartai

1. Gali būti priimti minimalūs techniniai standartai, reglamentuojantys apdorojimo veiklą, kuriai reikalinga gauti leidimą pagal 23 straipsnį, jeigu esama įrodymų, kad tokie minimalūs standartai suteiktų naudą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos požiūriu. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, patvirtinamos pagal 39 straipsnio 2 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

2. Tokie minimalūs standartai taikomi tik tokiai atliekų apdorojimo veiklai, kuriai nėra taikoma Direktyva 96/61/EB, ar tą direktyvą taikyti netiktų.

3. Tokie minimalūs standartai:

- a) orientuojami į pagrindinį poveikį, kurį daro atliekų apdorojimo veikla;
- b) užtikrina, kad atliekos būtų tvarkomos laikantis 13 straipsnio;
- c) atsižvelgia į geriausias turimas technologijas; ir
- d) prireikus apima elementus, susijusius su apdorojimo kokybe ir reikalavimais dėl proceso.

4. Minimalūs standartai, reglamentuojantys veiklą, kurią reikalinga įregistruoti pagal 26 straipsnio a ir b punktus, priimami, jeigu esama įrodymų, kad tokie minimalūs standartai suteiktų naudą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos požiūriu ar siekiant išvengti vidaus rinkos sutrikdymo, įskaitant elementus, susijusius su surinkėjų, vežėjų, prekyautojų ar tarpininkų technine kvalifikacija.

Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, patvirtinamos pagal 39 straipsnio 2 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

V SKYRIUS

PLANAI IR PROGRAMOS

28 straipsnis

Atliekų tvarkymo planai

1. Valstybės narės užtikrina, kad jų kompetentingos institucijos parengtų, kaip numatyta 1, 4, 13 ir 16 straipsniuose, vieną ar daugiau atliekų tvarkymo planų.

Šie planai, pavieniui ar kartu, taikomi visai atitinkamos valstybės narės geografinėi teritorijai.

2. Atliekų tvarkymo planuose pateikiama esamos atliekų tvarkymo padėties atitinkamoje geografinėje teritorijoje analizė, priemonės, kurių reikia imtis siekiant pagerinti aplinką tausojantį pasirengimą atliekoms pakartotinai panaudoti, perdirbti, naudoti ir šalinti, taip pat įvertinama, kaip planas padės įgyvendinti šios direktyvos tikslus ir nuostatas.

3. Atliekų tvarkymo planuose, jeigu tai tikslinga ir atsižvelgiant į geografinį lygį bei planuojamą apimti plotą, nurodoma bent ši informacija:

- a) teritorijoje susidarančių atliekų, taip pat atliekų, kurios turbūt bus gabenamos iš nacionalinės teritorijos ar į ją, rūšis, kiekis ir šaltinis bei atliekų srautų raidos ateityje vertinimas;
- b) esamos atliekų surinkimo sistemos ir pagrindiniai šalinimo bei naudojimo įrenginiai, įskaitant visas specialias priemones, skirtas alyvų atliekoms, pavojingoms atliekoms ar atliekų srautams, kuriems taikomi konkretūs Bendrijos teisės aktai;
- c) naujų surinkimo sistemų, esamų atliekų įrenginių uždarymo, papildomos atliekų įrenginių infrastruktūros pagal 16 straipsnį kūrimo ir prireikus – su tuo susijusių investicijų poreikio vertinimas;
- d) prireikus, pakankama informacija apie vietos parinkimo kriterijus ir būsimų šalinimo ar didžiausių naudojimo įrenginių pajėgumus;
- e) bendra atliekų tvarkymo politika, įskaitant numatomas atliekų tvarkymo technologijas ir metodus, ar atliekų tvarkymo politika, kurios kelia konkrečias tvarkymo problemas.

4. Atliekų tvarkymo planuose, atsižvelgiant į geografinį lygį bei planuojamą apimti plotą, gali būti nurodoma ši informacija:

- a) su atliekų tvarkymu susiję organizaciniai aspektai, įskaitant viešųjų ir privačiųjų veikėjų, kurie atlieka atliekų tvarkymą, atsakomybės pasiskirstymo apibūdinimą;
- b) ekonominių ir kitų priemonių naudingumo ir tinkamumo naudoti sprendžiant įvairias su atliekomis susijusias problemas įvertinimas, atsižvelgiant į būtinybę išlaikyti sklandų vidaus rinkos funkcionavimą;
- c) informavimo kampanijos ir informacijos, skirtos plačiajai visuomenei ar tam tikrai vartotojų grupei, teikimas;

d) nuo seno užterštos atliekų šalinimo vietos ir jų atkūrimo priemonės.

5. Atliekų tvarkymo planai turi atitikti atliekų planavimo reikalavimus, nustatytus Direktyvos 94/62/EB 14 straipsnyje, ir į sąvartynus vežamų biologiškai skaidžių atliekų mažinimo įgyvendinimo strategiją, nurodytą Direktyvos 1999/31/EB 5 straipsnyje.

29 straipsnis

Atliekų prevencijos programos

1. Valstybės narės pagal 1 ir 4 straipsnius ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 12 d. parengia atliekų prevencijos programas.

Tokios programos įtraukiamos į 28 straipsnyje numatytus atliekų tvarkymo planus ar prireikus į kitas aplinkos politikos programas arba vykdomos kaip atskiros programos. Jei bet kuri tokia programa įtraukiama į atliekų tvarkymo planą ar į kitas programas, turi būti aiškiai nurodomos atliekų prevencijos priemonės.

2. 1 dalyje numatytose programose nustatomi atliekų prevencijos tikslai. Valstybės narės apibūdina galiojančias prevencijos priemones ir įvertina IV priede nurodytų priemonių pavyzdžių ar kitų tinkamų priemonių naudingumą.

Tokių tikslų ir priemonių uždavinys – nutraukti ekonomikos augimo ir su atliekų susidarymu susijusio poveikio aplinkai ryšį.

3. Valstybės narės nustato tinkamus konkrečius atliekų prevencijos priemonių kokybinius ar kiekybinius kriterijus, kurie patvirtinami siekiant stebėti ir vertinti pagal tas priemones daromą pažangą, ir gali nustatyti konkrečius, kitus nei nurodyti 4 dalyje, kokybės ar kiekybės tikslus ir rodiklius, skirtus tam pačiam tikslui.

4. Atliekų prevencijos rodikliai gali būti patvirtinti pagal 39 straipsnio 3 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą.

5. Komisija turi sukurti keitimosi informacija apie geriausią atliekų prevencijos praktiką sistemą ir parengti gaires, skirtas padėti valstybėms narėms rengiant programas.

30 straipsnis

Planų ir programų vertinimas ir peržiūra

1. Valstybės narės užtikrina, kad atliekų tvarkymo planai ir atliekų prevencijos programos būtų įvertinami bent kas šešerius metus ir prareikusių būtų patikslinami pagal 9 ir 11 straipsnių nuostatas.

2. Europos aplinkos agentūra raginama į savo metinę ataskaitą įtraukti pažangos, padarytos užbaigiant ir įgyvendinant atliekų prevencijos programas, apžvalgą.

31 straipsnis

Visuomenės dalyvavimas

Valstybės narės užtikrina, kad atitinkami suinteresuoti subjektai ir valdžios institucijos bei plačioji visuomenė turėtų galimybę dalyvauti rengiant atliekų tvarkymo planus ir atliekų prevencijos programas bei turėtų galimybę susipažinti su jau parengtomis programomis, kaip numatyta Direktyvoje 2003/35/EB arba, jei taikoma, 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo⁽¹⁾. Jos paskelbia šiuos planus ir programas visuomenei prieinamoje tinklavietėje.

32 straipsnis

Bendradarbiavimas

Valstybės narės tinkamai bendradarbiauja su kitomis atitinkamomis valstybėmis narėmis ir Komisija rengdamos atliekų tvarkymo planus ir atliekų prevencijos programas pagal 28 ir 29 straipsnius.

33 straipsnis

Komisijai teiktina informacija

1. Valstybės narės praneša Komisijai apie priimtus atliekų tvarkymo planus ir atliekų prevencijos programas, nurodytas 28 ir 29 straipsniuose, ir apie visus esminius tų planų ir programų patikslinimus.

2. Forma, kuria suteikiama informacija apie šių planų bei programų priėmimą ir esminius patikslinimus, patvirtinama pagal 39 straipsnio 3 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą.

⁽¹⁾ OL L 197, 2001 7 21, p. 30.

VI SKYRIUS

PATIKRINIMAI IR REGISTRAVIMO DUOMENYS

34 straipsnis

Patikrinimai

1. Įstaigos ar įmonės, atliekančios atliekų apdorojimo operacijas, įstaigos ar įmonės, kurių profesinė veikla yra atliekų surinkimas ar vežimas, tarpininkai, prekyautojai ir įstaigos bei įmonės, kurios gamina pavojingas atliekas, periodiškai tikrinami kompetentingų institucijų.

2. Surinkimo ir vežimo operacijų patikrinimą sudaro surinktų bei vežamų atliekų kilmės, pobūdžio, kiekio ir paskirties vietos tikrinimas.

3. Valstybės narės gali atsižvelgti į registraciją, suteiktą pagal Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (EMAS), ypač sprendamos dėl patikrinimų intensyvumo ir dažnumo.

35 straipsnis

Apskaitos tvarkymas

1. 23 straipsnio 1 dalyje nurodytos įstaigos ar įmonės, pavojingų atliekų gamintojai ir įstaigos bei įmonės, kurių profesinė veikla yra pavojingų atliekų surinkimas ar vežimas, ar veikiančios kaip prekyautojai jomis ir tarpininkai, chronologine tvarka registruoja atliekų kiekį, pobūdį, kilmę ir, jei reikia, paskirties vietą, surinkimo periodiškumą, naudojamą transporto rūšį ir numatytą apdorojimo metodą bei pateikia tuos duomenis kompetentingoms institucijoms jų prašymu.

2. Registruoti pavojingų atliekų duomenys saugomi ne mažiau kaip trejus metus, išskyrus įstaigas ir įmones, vežančias pavojingas atliekas – pastarosios tokius duomenis turi saugoti mažiausiai 12 mėnesių.

Kompetentingoms institucijoms ar ankstesniam turėtojiui paprašius pateikiami dokumentai, įrodantys, kad tvarkymo operacijos buvo atliktos.

3. Valstybės narės gali reikalauti, kad 1 ir 2 dalių laikytųsi ir nepavojingų atliekų gamintojai.

36 straipsnis

Igyvendinimas ir sankcijos

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių uždrausti atliekų išmetimą, išvertimą ar nekontroliuojamą tvarkymą.

2. Valstybės narės nustato sankcijų taikymo už šios direktyvos nuostatų pažeidimą taisykles ir imasi visų priemonių, būtinų užtikrinti jų įgyvendinimą. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37 straipsnis

Atskaitomybė ir peržiūrėjimas

1. Kas trejus metus valstybės narės informuoja Komisiją apie šios direktyvos įgyvendinimą, nusiųsdamos ataskaitas pagal sektorius elektroninę versiją. Šioje ataskaitoje taip pat pateikiama informacija apie alyvų atliekų tvarkymą ir apie pažangą, pasiektą įgyvendinant atliekų prevencijos programas ir, prireikus, informacija apie priemones, numatytas 8 straipsnyje dėl didesnės gamintojo atsakomybės.

Ataskaita rengiama pagal klausimyną ar gaires, kurias nustato Komisija 1991 m. gruodžio 23 d. Tarybos direktyvos 91/692/EEB, standartizuojančios ir racionalizuojančios ataskaitas apie tam tikrų su aplinka susijusių direktyvų įgyvendinimą ⁽¹⁾ 6 straipsnyje nurodyta tvarka. Komisijai ataskaita pateikiama per devynis mėnesius pasibaigus trejų metų laikotarpiui, dėl kurio ataskaita teikiama.

2. Komisija klausimyną ar gaires valstybėms narėms nusiūnčia prieš šešis mėnesius iki laikotarpio, dėl kurio teikiama sektoriaus ataskaita, pradžios.

3. Gavusi 1 dalyje numatytas valstybių narių ataskaitas pagal sektorius, Komisija per devynis mėnesius paskelbia ataskaitą apie šios direktyvos įgyvendinimą.

4. Pirmojoje ataskaitoje praėjus 2014 m. gruodžio 12 d. Komisija peržiūrės direktyvos įgyvendinimą, įskaitant energijos

vartojimo efektyvumo nuostatas, ir prireikus pateiks pasiūlymą dėl jos patikslinimo. Ataskaitoje taip pat įvertinamos galiojančios valstybių narių atliekų prevencijos programos, tikslai ir rodikliai bei apsvaustoma galimybė nustatyti Bendrijos lygio programas, įskaitant tam tikrus atliekų srautus apimančią gamintojo atsakomybės sistemą, tikslus, rodiklius ir priemones, susijusias su perdirbimo, medžiagų naudojimo ir naudojimo energijai gauti operacijomis, kurios galėtų padėti veiksmingiau pasiekti 1 ir 4 straipsniuose nustatytus tikslus.

38 straipsnis

Aiškinimas ir pritaikymas atsižvelgiant į technikos pažangą

1. Komisija gali parengti gaires, nustatančias, kaip aiškinti pateiktas naudojimo ir šalinimo apibrėžtis.

Prireikus deginimo įrenginiams skirtos formulės, nurodytos II priedo R1 įrašė, taikymas turi būti tiksliai nurodytas. Gali būti atsižvelgiama į vietos klimato sąlygas, tokias kaip didelis šaltis ir šildymo poreikis, jei jos daro įtaką energijos, kuri techniniu požiūriu gali būti panaudota arba pagaminta kaip elektros, šildymo, aušinimo ar apdirbimo garo energija, kiekiui. Taip pat gali būti atsižvelgiama į Sutarties 299 straipsnio 2 dalies ketvirtoje pastraipoje pripažintų atokiausių regionų ir į 1985 m. Stojimo akto 25 straipsnyje minimų teritorijų vietos sąlygas. Ši priemonė, skirta iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, patvirtinama pagal 39 straipsnio 2 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

2. Priedai gali būti iš dalies pakeisti atsižvelgiant į mokslo ir technikos pažangą. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, patvirtinamos pagal 39 straipsnio 2 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

39 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

3. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

⁽¹⁾ OL L 377, 1991 12 31, p. 48.

40 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini šiai direktyvai įgyvendinti iki 2010 m. gruodžio 12 d.

Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

41 straipsnis

Panaikinimas ir pereinamojo laikotarpio nuostatos

Direktyvos 75/439/EEB, 91/689/EEB ir 2006/12/EB panaikiamos nuo 2010 m. gruodžio 12 d.

Tačiau nuo 2008 m. gruodžio 12 d. taikoma:

a) Direktyvos 75/439/EEB 10 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Pamatinių alyvų atliekų polichlorintų bifenių ir polichlorintų terfenilų (PCB/PCT) kiekio matavimo metodą nustato Komisija. Ši priemonė, skirta iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, patvirtinama pagal 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/12/EB dėl atliekų (*) 18 straipsnio 4 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

(*) OL L 114, 2006 4 27, p. 9.“;

b) Direktyva 91/689/EEB iš dalies keičiama taip:

i) 1 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Šioje direktyvoje „pavojingos atliekos“ reiškia:

— atliekas, klasifikuotas kaip pavojingos atliekos, paminėtos Komisijos sprendimu 2000/532/EB (*) nustaty-

tame sąraše, remiantis šios direktyvos I ir II priedais. Šios atliekos privalo turėti vieną ar keletą savybių, išvardytų III priede. Sąraše atsižvelgiama į atliekų kilmę ir sudėtį, o tam tikrais atvejais – ir į ribines koncentracijos vertes. Šis sąrašas periodiškai peržiūrimas ir, jei reikia, patikslinamas. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, patvirtinamos pagal 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/12/EB dėl atliekų (**) 18 straipsnio 4 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu;

— bet kokios kitos atliekos, kurios, valstybės narės manymu, turi bet kokių savybių, išvardytų III priede. Apie tokius atvejus informuojama Komisija ir jie peržiūrimi siekiant pataisyti sąrašą. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, ją papildant, patvirtinamos pagal Direktyvos 2006/12/EB 18 straipsnio 4 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

(*) OL L 226, 2000 9 6, p. 3.

(**) OL L 114, 2006 4 27, p. 9.“;

ii) straipsnis pakeičiamas taip:

„9 straipsnis

Priemonės, reikalingos šios direktyvos priedų priderinimui prie mokslinės ir techninės pažangos ir 1 straipsnio 4 dalyje nurodyto atliekų sąrašo tikslinimui, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, patvirtinamos pagal Direktyvos 2006/12/EB 18 straipsnio 4 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.“;

c) Direktyva 2006/12/EB iš dalies keičiama taip:

i) straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. 1 dalies a punkte nurodytais atvejais taikomas Komisijos sprendimas 2000/532/EB (*), kuriuo nustatomas I priede nurodytoms kategorijoms priklausančių atliekų sąrašas. Šis sąrašas periodiškai peržiūrimas ir, jei reikia, patikslinamas. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, patvirtinamos pagal Direktyvos 2006/12/EB 18 straipsnio 4 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

(*) OL L 226, 2000 9 6, p. 3.“;

ii) 7 straipsnis pakeičiamas taip:

„17 straipsnis

Priemonės, reikalingos šios direktyvos priedų priderinimui prie mokslinės ir techninės pažangos, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, patvirtinamos pagal Direktyvos 2006/12/EB 18 straipsnio 4 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.“;

iii) 18 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.“.

Nuorodos į panaikintas direktyvas laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir aiškinamos pagal V priede pateiktą atitikmenų lentelę.

42 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

43 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre, 2008 m. lapkričio 19 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

H.-G. PÖTTERING

Tarybos vardu

Pirmininkas

J.-P. JOUYET

I PRIEDAS

ŠALINIMO OPERACIJOS

- D 1 Išvertimas ant žemės arba po žeme (pvz., sąvartynuose ir t. t.)
- D 2 Apdorojimas žemėje (pvz., biologinis skystų ar dumblo atliekų skaidymas dirvožemyje ir t. t.)
- D 3 Giluminis įpurškimas (pvz., pumpuojamų atliekų įpurškimas į šulinius, druskos olas ar natūraliai susidariusias ertmes ir t. t.)
- D 4 Surinkimas į telkinius žemės paviršiuje (pvz., skystų ar dumblo atliekų supylimas į duobes, tvenkinius ar lagūnas ir t. t.)
- D 5 Šalinimas specialiai įrengtuose sąvartynuose (pvz., dėjimas į atskiras sekcijas, kurios uždengiamos ir izoliuojamos viena nuo kitos bei nuo aplinkos ir t. t.)
- D 6 Išleidimas į vandens telkinį, išskyrus jūras ir (arba) vandenynus
- D 7 Išleidimas į jūras ir (arba) vandenynus, įskaitant įterpimą į jūros dugną
- D 8 Šiame priede nenurodytas biologinis apdorojimas, dėl kurio susidaro galutiniai junginiai ar mišiniai, kuriais atsikratoma atliekant bet kurią D 1–D 12 punktuose nurodytą operaciją.
- D 9 Šiame priede nenurodytas fizinis ir cheminis apdorojimas, dėl kurio susidaro galutiniai junginiai ar mišiniai, kuriais atsikratoma atliekant bet kurią D 1–D 12 punktuose nurodytą operaciją (pvz., garinimas, džiovinimas, kalcinavimas ir t. t.)
- D 10 Deginimas sausumoje
- D 11 Deginimas jūroje (*)
- D 12 Nuolatinis saugojimas (pvz., konteinerių laikymas šachtoje ir t. t.)
- D 13 Perskirstymas ar maišymas prieš atliekant bet kurią D 1–D 12 punktuose nurodytą operaciją (**)
- D 14 Perpakavimas prieš atliekant bet kurią D 1–D 13 punktuose nurodytą operaciją
- D 15 Saugojimas prieš atliekant bet kurią D 1–D 14 punktuose nurodytą operaciją (išskyrus laikiną saugojimą atliekų gamybos vietoje prieš surenkant) (***)

(*) Ši operacija yra draudžiama pagal ES įstatymus ir tarptautines konvencijas.

(**) Jeigu nėra kito tinkamo D kodo, šis kodas gali apimti preliminarines operacijas, atliekamas prieš šalinimą, įskaitant išankstinį apdirbimą, pavyzdžiui, *inter alia*, rūšiavimą, trūpinimą, presavimą, granuliavimą, džiovinimą, smulkinimą, kondicionavimą ar atskyrimą, ketinant su jomis atlikti kurią nors iš D 1–D 12 punktuose nurodytų operacijų.

(***) Laikinas saugojimas reiškia preliminarų saugojimą pagal 3 straipsnio 10 punktą.

II PRIEDAS

NAUDOJIMO OPERACIJOS

- R 1 Iš esmės naudojama kurui ar kitais būdais energijai gauti (*)
- R 2 Tirpiklių atnaujinimas ir (arba) regeneravimas
- R 3 Organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas ir (arba) atnaujinimas (įskaitant kompostavimą ir kitus biologinio transformavimo procesus) (**)
- R 4 Metalų ir metalų junginių perdirbimas ir (arba) atnaujinimas
- R 5 Kitų neorganinių medžiagų perdirbimas ir (arba) atnaujinimas (***)
- R 6 Rūgščių arba bazių regeneravimas
- R 7 Taršai mažinti skirtų sudėtinių dalių naudojimas
- R 8 Katalizatorių sudėtinių dalių naudojimas
- R 9 Pakartotinis naftos rafinavimas arba kitoks pakartotinis naftos produktų naudojimas
- R 10 Apdorojimas žemėje, naudingas žemei ūkiui ar gerinantis aplinkos būklę
- R 11 Atliekų, gautų atliekant bet kurią iš R 1–R 10 punktuose nurodytų operacijų, panaudojimas
- R 12 Pasikeitimas atliekomis, ketinant su jomis atlikti kurią nors iš R 1–R 11 punktuose nurodytų operacijų (****)
- R 13 Atliekų saugojimas prieš atliekant kurią nors iš R 1–R 12 punktuose nurodytų operacijų (išskyrus laikiną saugojimą atliekų gamybos vietoje iki surinkimo) (*****)

(*) Tai apima deginimo įrenginius, skirtus komunalinėms kietosioms atliekoms perdirbti, tik tada, kai jų energetinis naudingumo koeficientas yra lygus arba didesnis negu:

— 0,60, jei tai yra veikiantys įrenginiai, kuriuos, vadovaujantis atitinkamais Bendrijos teisės aktais, leidžiama eksploatuoti iki 2009 m. sausio 1 d.,

— 0,65, jei tai yra įrenginiai, kuriuos leista eksploatuoti po 2008 m. gruodžio 31 d., naudojantis šia formule:

Energetinis naudingumas = $(E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$,

kurioje:

E_p – metinis energijos, pagamintos kaip šiluma ar elektra, kiekis. Jis apskaičiuojamas energijos, pagamintos kaip elektra, kiekį padauginus iš 2,6, o šilumą, pagamintą komerciniam naudojimui, padauginus iš 1,1 (GJ per metus).

E_f – metinis energijos kiekis, patiekiamas į sistemą naudojant kuro rūšis, kurias naudojant gaminamas garas (GJ per metus).

E_w – metinis energijos kiekis, esantis apdorotose atliekose, apskaičiuotas naudojantis bendra atliekų kaloringumo verte (GJ per metus).

E_i – metinis importuojamos energijos kiekis, neskaitant E_w ir E_f (GJ per metus).

0,97 yra veiksnys, kuriuo atsižvelgiama į energijos nuostolius dėl dugno pelenų ir spinduliavimo.

Ši formulė taikoma laikantis informacinio dokumento dėl atliekų deginimo geriausių turimų technologijų.

(**) Tai apima gazifikaciją bei pirolizę kaip komponentus naudojant chemines medžiagas.

(***) Tai apima dirvožemio valymą, kuriuo naudojamas dirvožemis ir perdirbamos neorganinės statybinės medžiagos.

(****) Jeigu nėra kito tinkamo R kodo, šis kodas gali apimti preliminaras operacijas, atliekamas prieš naudojimą, įskaitant išankstinį apdirbimą, pavyzdžiui, *inter alia*, išmontavimą, rūšiavimą, trupinimą, presavimą, granuliavimą, džiovinimą, smulkinimą, kondicionavimą, perpakavimą, atskyrimą, perskirstymą ar maišymą, ketinant su jomis atlikti kurią nors iš R 1–R 11 punktuose nurodytų operacijų.

(*****) Laikinas saugojimas reiškia preliminarų saugojimą pagal 3 straipsnio j punktą.

III PRIEDAS

SAVYBĖS, DĖL KURIŲ ATLIEKOS TAMPA PAVOJINGOS

- H 1 „Sprogiosios“: medžiagos ir preparatai, kurie nuo liepsnos gali sprogti arba kurie yra jautresni smūgiui ar trinčiai negu dinitrobenzenas.
- H 2 „Oksiduojančiosios“: medžiagos ir preparatai, kurie nuo sąlyčio su kitomis medžiagomis, ypač degiomis, sukelia stiprią egzoterminę reakciją.
- H 3–A „Labai degios“:
- skystos medžiagos ir preparatai, kurių pliūpsnio temperatūra mažesnė nei 21 °C (įskaitant labai degius skysčius), arba
 - medžiagos ir preparatai, kurie be pašalinės energijos gali įkaisti ir pagaliau užsidegti ore esant aplinkos temperatūrai, arba
 - kietos medžiagos ir preparatai, kurie lengvai užsidega vos palietę uždegimo šaltinį ir kurie toliau dega arba sudega pašalinus uždegimo šaltinį, arba
 - dujinės medžiagos ir preparatai, kurie gali užsidegti ore esant normaliam slėgiui, arba
 - medžiagos ir preparatai, kurie nuo sąlyčio su vandeniu ar drėgnu oru skleidžia pavojingai dideliais kiekiais labai degias dujas.
- H 3–B „Degiosios“: skystos medžiagos ir preparatai, kurių pliūpsnio temperatūra yra ne mažesnė kaip 21 °C ir ne didesnė kaip 55 °C.
- H 4 „Dirginančios“: medžiagos ir preparatai, neturintys esdinančių savybių, kurie nuo staigaus, ilgesnio ar pakartotinio sąlyčio su oda ar gleivine gali sukelti uždegimą.
- H 5 „Kenksmingos“: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti, praryti ar įsigėrę į odą gali iš dalies pakenkti sveikatai.
- H 6 „Toksiškos“: medžiagos ir preparatai (įskaitant labai toksiškus), kurie įkvėpti, praryti ar įsigėrę į odą gali sukelti sunkią ūmią arba chronišką ligą, net mirtį.
- H 7 „Kancerogeninės“: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti, praryti ar įsigėrę į odą gali sukelti vėžį arba padidinti susirgimo vėžiu tikimybę.
- H 8 „Esdinančios“: medžiagos ir preparatai, prie kurių prisilietus gali būti sunaikinti gyvieji audiniai.
- H 9 „Užkrečiamosios“: medžiagos ir preparatai, kuriuose yra gyvybingų mikroorganizmų ar jų toksinų, kurie turimomis žiniomis ar remiantis patikimomis prielaidomis sukelia žmonių ar kitokių gyvųjų organizmų ligas.
- H 10 „Toksiškos reprodukcijai“: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti, praryti ar įsigėrę į odą gali sukelti igimtus nepaveldimus išsigimimus arba padidinti jų skaičių.
- H 11 „Mutageninės“: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti, praryti ar įsigėrę į odą gali sukelti paveldimus genetinius išsigimimus arba padidinti jų tikimybę.
- H 12 Atliekos, kurios susilietusios su vandeniu, oru ar rūgštimi skleidžia toksiškas ar labai toksiškas dujas.
- H 13 (*) „Jautrinančios“: medžiagos ir preparatai, kurie juos įkvėpus arba jiems įsiskverbęs per odą, gali sukelti tokią stiprią alerginę reakciją, kad toliau veikiant medžiagai ar preparatui pasireiškia būdingas neigiamas poveikis;
- H 14 „Ekotoksiškos“: atliekos, kurios kelia ar gali sukelti tuojau pat ar vėliau gresiantį pavojų vienam ar daugiau aplinkos sektorių.

(*) jei yra bandymų metodai.

H 15 Atliekos, iš kurių tam tikru būdu po šalinimo gali susidaryti kita medžiaga, pvz., filtratas, turinti kurių nors pirmiau išvardytų savybių.

Pastabos

1. Pavojingos savybės „toksiškos“ (ir „labai toksiškos“), „kenksmingos“, „ėsdinančios“, „dirginančios“, „kancerogeninės“, „toksiškos reprodukcijai“, „mutageninės“ ir „ekologiškai toksiškos“ priskiriamos remiantis kriterijais, nustatytais 1967 m. birželio 27 d. Tarybos direktyvos 67/548/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pavojingų medžiagų klasifikavimą, pakavimą ir ženklimą etiketėmis, suderinimo ⁽¹⁾ VI priede.
2. Atitinkamais atvejais taikomos 1999 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 99/45/EB dėl pavojingų preparatų klasifikavimą, pakavimą ir ženklimą reglamentuojančių valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų derinimo ⁽²⁾ II ir III prieduose išvardytos ribinės vertės.

Bandymų metodai

Naudojami Direktyvos 67/548/EEB V priede ir kituose atitinkamuose Europos standartizacijos komiteto (CEN) dokumentuose aprašyti metodai.

⁽¹⁾ OL 196, 1967 8 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 200, 1999 7 30, p. 1.

IV PRIEDAS

29 STRAIPSNYJE NURODYTŲ ATLIEKŲ PREVENCIJOS PRIEMONIŲ PAVYZDŽIAI**Priemonės, kurios gali paveikti pagrindines sąlygas, susijusias su atliekų susidarymu**

1. Naudojimas planavimo ar kitomis ekonominėmis priemonėmis, kurios skatina efektyvų išteklių naudojimą.
2. Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros skatinimas siekiant kurti mažiau taršius produktus ir technologijas, dėl kurių susidaro mažiau atliekų, ir platinti bei taikyti tokių mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros rezultatus.
3. Aplinkos problemų, susijusių su atliekų susidarymu, veiksmingų ir prasmingų rodiklių, kuriais siekiama prisidėti prie atliekų susidarymo prevencijos, kūrimas visais lygiais, pradedant vietos valdžios institucijų atliekamų produktų palyginimu Bendrijos lygiu ir baigiant nacionalinėmis priemonėmis.

Priemonės, galinčios turėti įtakos projektavimo, gamybos ir platinimo etapui

4. Ekologinio projektavimo skatinimas (sisteminis aplinkos apsaugos aspektų įtraukimas į produktų projektus, siekiant pagerinti aplinką tausojantį produkto veikimą visą jo gyvavimo ciklą).
5. Informacijos apie atliekų prevencijos būdus teikimas siekiant, kad pramonės įmonės galėtų lengviau įdiegti geriausias turimas technologijas.
6. Kompetentingoms institucijoms skirtų mokymų, susijusių su atliekų prevencijos reikalavimų įtraukimu į leidimus pagal šią direktyvą ir Direktyvą 96/61/EB, organizavimas.
7. Atliekų gamybos prevencijos priemonių taikymas įrenginiuose, nepatenkančiuose į Direktyvos 96/61/EB taikymo sritį. Tam tikrais atvejais tokiomis priemonėmis galėtų būti numatytas atliekų prevencijos vertinimas ar planai.
8. Informavimo kampanijų rengimas arba finansinės, sprendimų priėmimo ar kitokios paramos teikimas verslo įmonėms. Tikėtina, kad ypač veiksmingos bus tokios priemonės, skirtos ir pritaikytos mažoms ir vidutinėms įmonėms ir darbui pasinaudojant veikiančiais verslo įmonių tinklais.
9. Savanoriški susitarimai, vartotojų ir (arba) gamintojų komisijos ar sektorių derybos siekiant, kad atitinkami verslo ar pramonės sektoriai parengtų savo atliekų prevencijos planus ar nustatytų tikslus, arba patobulintų taršius produktus ar pakuotes.
10. Patikimų aplinkos valdymo sistemų, įskaitant EMAS ir ISO 14001, skatinimas.

Priemonės, kurios gali paveikti vartojimo ir naudojimo etapą

11. Ekonominės priemonės, pavyzdžiui, ekologiško pirkimo iniciatyvos arba privalomo mokesčio, kurį vartotojas turi sumokėti už tam tikrą prekę ar pakuotės dalį, kuri kitu atveju būtų tiekiamą nemokamai, nustatymas.
12. Informavimo kampanijos ir informacijos, skirtos plačiajai visuomenei ar tam tikrai vartotojų grupei, teikimas.
13. Patikimo ekologinio ženklavimo skatinimas.
14. Susitarimai su pramonės įmonėmis, pavyzdžiui, dėl produktų komisijų, panašių į tas, kurios veikia pagal integruotų produktų politikos krypties nuostatas, arba su mažmenininkais dėl galimybės gauti atliekų prevencijos informacijos ir dėl produktų, darančių mažesnę poveikį aplinkai.
15. Viešųjų ir privačiųjų pirkimų srityje – aplinkos apsaugos ir atliekų prevencijos kriterijų įtraukimas į kvietimus teikti paraiškas dėl viešųjų ir privačiųjų pirkimų bei į tokių pirkimų sutartis, vadovaujantis 2004 m. spalio 29 d. Komisijos paskelbtu Aplinką tausojančių viešųjų pirkimų vadovu.
16. Tam tikrų išmestų produktų ar jų sudedamųjų dalių pakartotinis naudojimas ir (arba) remontas, visų pirma naudojant šviečiamąsias, ekonomines, logistines ar kitas priemones, tokias kaip parama akredituotiems remonto ir pakartotinio naudojimo tinklams ar jų įsteigimas, ypač tankiai gyvenamuose regionuose.

V PRIEDAS

ATITIKMENŲ LENTELĖ

Direktyva 2006/12/EB	Ši direktyva
1 straipsnio 1 dalies a punktas	3 straipsnio 1 punktas
1 straipsnio 1 dalies b punktas	3 straipsnio 5 punktas
1 straipsnio 1 dalies c punktas	3 straipsnio 6 punktas
1 straipsnio 1 dalies d punktas	3 straipsnio 9 punktas
1 straipsnio 1 dalies e punktas	3 straipsnio 19 punktas
1 straipsnio 1 dalies f punktas	3 straipsnio 15 punktas
1 straipsnio 1 dalies g punktas	3 straipsnio 10 punktas
1 straipsnio 2 dalis	7 straipsnis
2 straipsnio 1 dalis	2 straipsnio 1 dalis
2 straipsnio 1 dalies a punktas	2 straipsnio 1 dalies a punktas
2 straipsnio 1 dalies b punktas	2 straipsnio 2 dalis
2 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktis	2 straipsnio 1 dalies d punktas
2 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktis	2 straipsnio 2 dalies d punktas
2 straipsnio 1 dalies b punkto iii papunktis	2 straipsnio 1 dalies f punktas ir 2 dalies c punktas
2 straipsnio 1 dalies b punkto iv papunktis	2 straipsnio 2 dalies a punktas
2 straipsnio 1 dalies b punkto v papunktis	2 straipsnio 1 dalies c punktas
2 straipsnio 2 dalis	2 straipsnio 4 dalis
3 straipsnio 1 dalis	4 straipsnis
4 straipsnio 1 dalis	13 straipsnis
4 straipsnio 2 dalis	36 straipsnio 1 dalis
5 straipsnis	16 straipsnis
6 straipsnis	—
7 straipsnis	28 straipsnis
8 straipsnis	15 straipsnis
9 straipsnis	23 straipsnis
10 straipsnis	23 straipsnis
11 straipsnis	24 ir 25 straipsniai
12 straipsnis	26 straipsnis
13 straipsnis	34 straipsnis
14 straipsnis	35 straipsnis
15 straipsnis	14 straipsnis
16 straipsnis	37 straipsnis
17 straipsnis	38 straipsnis
18 straipsnio 1 dalis	39 straipsnio 1 dalis

Direktyva 2006/12/EB	Ši direktyva
—	39 straipsnio 2 dalis
18 straipsnio 2 dalis	39 straipsnio 4 dalis
18 straipsnio 3 dalis	39 straipsnio 3 dalis
19 straipsnis	40 straipsnis
20 straipsnis	—
21 straipsnis	42 straipsnis
22 straipsnis	43 straipsnis
I priedas	—
IIA priedas	I priedas
IIB priedas	II priedas

Direktyva 75/439/EEB	Ši direktyva
1 straipsnio 1 dalis	3 straipsnio 18 punktas
2 straipsnis	13 ir 21 straipsniai
3 straipsnio 1 ir 2 dalys	—
3 straipsnio 3 dalis	13 straipsnis
4 straipsnis	13 straipsnis
5 straipsnio 1 dalis	—
5 straipsnio 2 dalis	—
5 straipsnio 3 dalis	—
5 straipsnio 4 dalis	26 ir 34 straipsniai
6 straipsnis	23 straipsnis
7 straipsnio a punktas	13 straipsnis
7 straipsnio b punktas	—
8 straipsnio 1 dalis	—
8 straipsnio 2 dalies a punktas	—
8 straipsnio 2 dalies b punktas	—
8 straipsnio 3 dalis	—
9 straipsnis	—
10 straipsnio 1 dalis	18 straipsnis
10 straipsnio 2 dalis	13 straipsnis
10 straipsnio 3, 4 dalys	—
10 straipsnio 5 dalis	19, 21, 25, 34 ir 35 straipsniai
11 straipsnis	—
12 straipsnis	35 straipsnis
13 straipsnio 1 dalis	34 straipsnis

Direktyva 75/439/EEB	Ši direktyva
13 straipsnio 2 dalis	—
14 straipsnis	—
15 straipsnis	—
16 straipsnis	—
17 straipsnis	—
18 straipsnis	37 straipsnis
19 straipsnis	—
20 straipsnis	—
21 straipsnis	—
22 straipsnis	—
I priedas	—

Direktyva 91/689/EEB	Ši direktyva
1 straipsnio 1 dalis	—
1 straipsnio 2 dalis	—
1 straipsnio 3 dalis	—
1 straipsnio 4 dalis	3 straipsnio 2 dalis ir 7 straipsnis
1 straipsnio 5 dalis	20 straipsnis
2 straipsnio 1 dalis	23 straipsnis
2 straipsnio 2–4 dalys	18 straipsnis
3 straipsnis	24, 25 ir 26 straipsniai
4 straipsnio 1 dalis	34 straipsnio 1 dalis
4 straipsnio 2, 3 dalys	35 straipsnis
5 straipsnio 1 dalis	19 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio 2 dalis	34 straipsnio 2 dalis
5 straipsnio 3 dalis	19 straipsnio 2 dalis
6 straipsnis	28 straipsnis
7 straipsnis	—
8 straipsnis	—
9 straipsnis	—
10 straipsnis	—
11 straipsnis	—
12 straipsnis	—
I ir II priedai	—
III priedas	III priedas